

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز پنجشنبه (۲۸) بهمن ماه ۱۳۵۰

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
 ۲- ادامه بحث در کلیات گزارش يك شوری
 ۳- تعیین موقع و دستور جلسه بعد -
 ختم جلسه .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید .

سال ۱۳۵۱ کل کشور مطرح است آقای صمد نامور
 بعنوان مخالف صحبت میفرمایند، بفرمائید .

صمد نامور - با اجازه همکاران ارجمند و گرامی
 بنده سعی میکنم که عرایضم مثل سخنرانیهای قبلی با ملامت
 و دور از خشونت باشد تا جاییکه برای دوستاناران دولت
 و دوستانارانی که میل دارند شعاری بدهند زحمتی فراهم
 نشود البته صحبتهای من توأم با انتقاد است ولی بنده برای
 آقای معینی عرض میکردم که درشتی میکنم اما به نرمی
 (دکتر دادفر - سیستم جدید)

(دکتر ناوی - درشتی و نرمی به هم در به است)

چورگ زن که جراح و مرهم نه است)

در این چند روز بنده چهل پنجاه صفحه مطلب و آمار و
 مقایسه ها و مطالب دیگر تهیه کرده ام ولی میترسم بخوانم
 برای اینکه تا سر بنده پائین برود برای خواندن یادداشتها
 یکمده از جلسه خارج میشوند یا شروع میشود بصحبت پس
 اجازه بفرمائید من مطالبی را که نوشته ام نخوانم البته
 در خلال صحبت اگر احتیاجی باستناد بعضی مطالب بود
 بیادداشتها مراجعه خواهم کرد بجای اینکه در این نوشته ها
 مقایسه ها و ذکر حقوق ها و مزایا و مطالب دیگری

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
 (شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان:

مهندس اردلان - عبدالحسین آموزگار - دکتر
 برومند - دکتر حبیب بهبهانی - پروین - دکتر خطیبی -
 دیهیم - زرین پور - سجادی - مهندس سهم الدینی -
 شیخ بهائی - صائب - دکتر فضل اله صدر - دکتر غنی -
 فرنود - مجد - نجدشیبائی - مهندس بدیعی - مصطفوی
 نائینی - خانم مزارعی .

غائبین مریضی - آقایان:

پرویزی - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر حاتم - بانو
 دکتر دولتشاهی - مهندس عباس زاهدی - ضیائی احمدی
 عزیز مرادی - دکتر متین - دکتر یگانگی - دکتر بیگلری .

۲- ادامه بحث در کلیات گزارش يك شوری
 کمیسیون بودجه راجع بلایحه بودجه
 سال ۱۳۵۱ کل کشور

رئیس - وارد دستور می شویم کلیات لایحه بودجه

است که شاید خواندنش جالب باشد ولی مثل اینکه گفتن بهتر از روخواندن است. بودجه ۵۴۸ میلیارد و نیمی دولت نمودار و نشان دهنده پیشرفتهای مملکت است البته این پیشرفت مربوط به تمام مردم ایران است هر قدری که دولت برای پیشرفت مملکت بر دارد موجب خوشحالی همه مردم و تمام احزاب سیاسی ایران خواهد بود بودجه دو ستون دارد یک ستون در آمد و یک ستون هزینه بینیم عواملی که موجب رشد سریع و مداوم بودجه شده است چیست ، یکی از عوامل مؤثر رشد بودجه که تکیه گاه در آمد بودجه است افزایش مداوم درآمدهای نفتی ما است در افزایش درآمدهای نفتی ما که عامل اصلی رشد بودجه است بینیم دولت تا چه اندازه نقش داشته و آیا اصولاً نفتی داشته است یا خیر. بنده از نمایندگان محترم فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوبین سؤال میکنم آیا دولت در افزایش درآمدهای نفتی نقش داشته است؟ (دکتر دادفر- دولت در حد اجرای برنامه ها مجری اوامر شاهنشاه بوده است) تشکر میکنم که اشاره فرمودید چون اگر این تذکره را نمیدادید استناد میکردم به سخنان جناب نخست وزیر در مجلس سنادر سال گذشته جناب ایشان ضمن فرمایشات خودشان در مجلس سنا صریحاً اقرار کردند که دولت هیچگونه نقش در مورد افزایش در آمد نفت جزوظیفه ای که وزیر دارائی بهمه داشته است نداشته است بنابراین عامل اصلی و تکیه گاه در آمد بودجه ارتباطی بدولت ندارد عامل دیگر افزایش رشد بودجه مربوط میشود بتوسعه سرمایه گذاری که این توسعه سرمایه گذاری خود مؤثر در رشد اقتصادی و در نتیجه رشد صنعتی بوده است بینیم در راه توسعه سرمایه گذاری چه چیز مؤثر بوده است بنده تصور می کنم این مطلب مورد قبول همه نمایندگان محترم باشد که عامل اصلی توسعه سرمایه گذاری ، ثبات سیاسی و امنیت سرمایه است تصور می فرمائید که در ایران برخورد سیاستهای خارجی وجود ندارد؟ خیر در اینجا عوامل برخورد کننده سیاستهای خارجی نیز وجود دارد که اهم آن وجود نفت و موقعیت حساس نظامی ایران در خاور میانه و تبالاخص وجود دریاست. این عوامل در سایر نقاط دنیا موجب برخورد سیاستهای بزرگ می شود ولی رهبری صحیح موجب شده است که باتمام این برخوردها ثبات

سیاسی و آرامش و امنیت سرمایه در مملکت ما وجود دارد (صحیح است) آن کسی که سکان کشتی ایران را در دریای متلاطم و خروشان بدست دارد توانسته است با شایستگی امواج تند و خروشان را پشت سر بگذارد پس ملاحظه فرمودید که عامل دیگر رشد بودجه که عبارتست از ثبات سیاسی و امنیت سرمایه که خود موجب توسعه سرمایه گذاری است پس از مربوط بدولت نیست و چهره شاهنشاه بزرگ مادرین مرحله هم نمودار است (صحیح است) عامل دیگر رشد بودجه توسعه مبادلات بازرگانی در سطح جهانیست توسعه این مبادلات در سطح جهانی موجب شده است که صادرات ما افزایش پیدا کند و افزایش صادرات موجب رونق اقتصادی شده است تا جایی که بودجه ماتحت تأثیر این عامل رشد بیشتری پیدا کرده است اگر امروز وزیر اقتصاد ایران در کشور شوروی، ورومانی، چکسلواکی و یوگسلاوی و بلوک شرق همان احترامی گذاشته میشود که در کشور انگلیس و آمریکا و آلمان و فرانسه و غیره نمودار و نشان دهنده این حقیقت است که موقعیت سیاسی ایران در صحنه بین المللی بآن حد رسیده است که توانسته است در راه گسترش مبادلات بازرگانی بین المللی به موفقیتهایی برسد اگر ملاحظه می شود مصنوعات و تولیدات صنایع ایران در پشت و پرتین بزرگترین فروشگاههای شرق و غرب عرضه می شود علنش اجرای سیاست مستقل ملی است اگر ملاحظه میفرمائید که صادرات صنعتی و سنتی ایران بسوی دروازه های شرق و غرب براه است و تسهیلات برای انعقاد قرارداد های بازرگانی بین المللی فراهم شده است علت آن اجرای سیاست مستقل ملی ایران است (صحیح است) بنده خودم در اتحاد جماهیر شوروی در مسکو شاهد استقبال و احترامی بودم که نمایندگان دولت شوروی و نمایندگان ملت شوروی از وزیر اقتصاد ایران میکردند تا جاییکه گفته میشد این احترام در خوریک نخست وزیر است این حیثیت ملی را برای ما کی فراهم کرده است؟ اگر ما اجرای صحیح سیاست مستقل ملی نداشتیم آیا میتوانستیم سهولت قرارداد های بازرگانی با کشورهای مختلف المسلك منعقد کنیم مسلماً خیر، پس ملاحظه میفرمائید که عامل سوم رشد اقتصادی ما نیز مربوط با اجرای سیاست مستقل ملی ایران

بوده است که در این مورد هم دولت نقشی ندارد (صحیح است) خوب این يك طرف بودجه یعنی در آمد بودجه بود که ملاحظه کردیم دولت نقشی نداشته است اما در مورد هزینه دولت در این مورد خاص بسیار هنرمند است برای خرج کردن ، برای هزینه ، دولت بسیار هنرمند و ماهر است برای بکریال در آمد بکریال خرج آماده دارد باید هم اینطور باشد صحیح هم همین است مملکتی که در راه اجرای برنامه های توسعه اقتصادی قدم بر میدارد باید بموازات در آمد هزینه داشته باشد اما هزینه ها بینیم در راه صحیح خرج شده است یا خیر؟ مطلب اساسی صحبت من روی این موضوع است آقای دکتر دادفر شما که رئیس کمیسیون بودجه بودید میدانم زحمت کشیدید رفقای ما که در این کمیسیون بودند اظهار میداشتند به پیشنهادهای اقلیت توجه نموده اید و برخلاف رویه گذشته نسبت به پیشنهادهای اقلیت توجه شده و چندتا از این پیشنهادها هم مورد قبول قرار گرفته است بنده از جنابعالی سؤال میکنم آیا برقم هزینه شرکتهای دولتی توجه فرمودید که چه مبلغی است؟ این اولادان ناخلف پول خوار دولت چکار میکنند من نام این شرکتهای دولتی را اولادان ناخلف پول خوار دولت گذاشته ام (صحیح است) وقتیکه در وزارتخانه هستند بصورت يك اداره کوچک هستند همینقدر که بصورت شرکت رسمی در آمدند از وزارتخانه خودشان خارج میشوند و نددريك عمارت چند طبقه با استخدام سکرتر و با استخدام معاون و هیئت مدیره و بازرس علی البدل که طبق قانون تجارت باید داشته باشند میرد از نزد جناب آقای دکتر هزاره میدانم زحمت کشیده اید توجه دارید که این شرکتهای بودجه شان را برای شما میفرستند رقم هائی که مخفی است و می خواهند از این ردیف به ردیف دیگر ببرند بصورت آموزش فنی و بازاریابی و از این قبیل می نویسند ولی طبق اساسنامه این شرکتهای طبق اختیاراتی که هیئت مدیره بمدیر عامل میدهد رفتن از این ردیف بردیف دیگر کار آسانی است رفتن از

ردیف آموزش فنی با استخدام سکرتر ، کار آسانی است رفتن از ردیف بازاریابی بخريد انومیل آخرین سیستم کار آسانی است ولی آیا دولت و دفتر بودجه باین مطالب توجه دارد؟ بنده تصور نمیکنم. در هر حال قضاوت مانسبت به بودجه سال ۱۳۵۱ و هزینه هائی که در این بودجه گنجانده شده است در شرایط فعلی مقدور نیست فقط ما میتوانیم نسبت بآنچه در گذشته شده است بررسی کنیم و ملاک قرار دهیم برای آینده ، رئیس دولت جناب آقای هويدا در برنامه دولت چنین گفتند تصویر تازه دنیا ما را بر این میدارند و مکلف میسازد که آهنگ رشد خود را بنحوی تنظیم کنیم که در حداقل زمان بحداکثر پیشرفت و ایجاد رفاه اقتصادی واجتماعی دست یابیم این فرمایش منطقی جناب آقای نخست وزیر را داشته باشید تا بنده عرض کنم آقای وزیر تعاون و امور روستاها که این روزها سمت سخنگوی دولت را پیدا کرده اند در سخنرانی های اخیر خودشان چند جمله را اشاره کردند که بنده اینجا نقل میکنم گفتند پیشرفت کشاورزی در چند سال اخیر متناسب با پیشرفت صنعت نبوده است حرف صحیحی است در جای دیگر گفته اند که در اجرای اوامر شاهنشاه آریامهر تصمیم داریم کشاورزی مملکت را رونق دهیم و در جای دیگر گفته اند که کشاورزی مادر حال حاضر عقب افتاده است و ماتلاش میکنم این عیب را هر چه زودتر برطرف سازیم در مورد حوصله مردم ایران درخت سیب را مثال زدند فرمودند که درخت سیب باید چهار سال یا پنج سال طول بکشد تا بارور بشود بنده سؤال میکنم که آیا ۸ سال زمانمداری این دولت کافی نبود که درخت سیبی به ثمر برسد من نمیدانم درخت سیب این دولت کی به ثمر میرسد؟ (ریگی - به ثمر رسیده) بنده تصور میکنم که اگر جناب آقای هويدا در سال ۱۳۶۰ ، نه سال دیگر (یک نفر از نمایندگان - انشاء الله لایحه بودجه را بیاورند در پشت این تریبون مطرح فرمائید باز هم سؤال نمایندگان اقلیت آن روز همین خواهد بود که آقایان محترم برای کشاورزی مملکت چه کرده اید؟ صحبت نارسائی کشاورزی شد بنده باید عرض کنم

که یکی از علل نقائص ما در کار کشاورزی تقسیم شدن امور کشاورزی بین چندوزارخانه و مؤسسه بوده است هر کدام از این مؤسسات وابسته بکشاورزی دارای يك تشكيلات هستند شما شاید تعجب کنید که عرض کنم در سرتاسر مملکت، سیصد شعبه تحقیقات وابسته مؤسسات کشاورزی وجود دارد که هر کدام برای خودشان تشکیلاتی دارند رئیس، معاون و انومیل و غیره (مهندس صائبی شیعات است) آقای معاون پارلمانی وزارت کشاورزی یادداشت کند و مطالعه بفرمائید بنده سؤال میکنم آقای نمایندگان محترم واقعاً انصاف است که سیصد شعبه تحقیقات وابسته بوزارت کشاورزی در این مملکت وجود داشته باشد سیصد دستگاه در تهران و شهرستانها بنده مستند صحبت میکنم فقط در حوزه گیلان ده مؤسسه تحقیقاتی است (دکتر حبیب اللهی - در همه جا هست) تمام مؤسسات تحقیقاتی وابسته بوزارت کشاورزی مربوط باین شش مؤسسه ای است که بعرضتان میرسانم سازمان دامپروری کل کشور، سازمان حفظ نباتات، مؤسسه اصلاح و تهیه بذر و نهال، مؤسسه خاکشناسی و حاصلخیزی خاک، مؤسسه بررسی آفات و بیماریهای گیاهی، اداره کل مهندسی زراعی این شش دستگاه تحقیقاتی نیمه اجرائی شاید در سرتاسر مملکت دارای سیصد دستگاه سیصد شعبه هستند (مهندس صائبی - باعث خوشوقتی است) بلی باعث خوشوقتی است اگر خوب کار میکردند (مهندس صائبی - تحقیقات منابع طبیعی راهم یادداشت بفرمائید) اجازه بفرمائید بنده مبتدایش را گفتم خبرش را هم عرض میکنم بودجه این شش مؤسسه در سال جاری ۲ میلیارد و ۵۳۹ میلیون و ۱۸۸ هزار ریال بوده و در سال ۱۳۵۱ بودجه این شش مؤسسه در دفاتر بودجه تان منعکس است که ۳ میلیارد و ۷۴۴ میلیون و ۵۸۵ هزار ریال است (دکتر فروزین - کم است در کشورهای خارج زیاد است) بلی کم است حالا این عرض بعدی مرا که شنیدید جناب دکتر فروزین آنوقت در قضاوت تجدید نظر کنید برای اینکه نمونه کاری از این مؤسسات ششگانه را بیدر محترم فرآکسیون پارلمانی حزب اکثریت بداند چون جناب نخست وزیر نیستند البته بقیه آقایان هستند وزیر کشاورزی نیستند معاونشان حتماً با اطلاع ایشان خواهد رساند طبق مدارکی که بنده دارم و در

صورت لزوم ارائه خواهد شد، در زمان اعلیحضرت رضا شاه کبیر درصد قند چغندر بدست آمده در کارخانجات قند طبق مدارکی که در وزارت اقتصاد و نخست وزیری موجود است ۰/۱۷ بوده است در شرایط امروز ۰/۱۲/۵ تا ۰/۱۳/۱ بیشتر نیست بازرسی نخست وزیری در سال ۱۳۲۲، نخست وزیر وقت طبق این گزارش که ارائه میشود نوشته است که درصد معمولی و نورمال قند ایران باید ۰/۱۷ باشد و اکنون ۰/۱۴/۵ است توجه بفرمائید ولی امروز حدود ۰/۱۲/۵ الی ۰/۱۳/۱ بیشتر نیست بعضی از کارخانجات مثل کارخانه قند کرمانشاه با وارد کردن ماشین تازه از ملاس چغندر هم يك مقدار قند میگیرند که این مقدار هم به حد متوسط اضافه شده باوجود بر این درصد قند ایران در حدود ۰/۱۳/۱ است طبق آماري که دولت منتشر کرده است مصرف چغندر سال ۱۳۴۹ سه میلیون و ۷۷۲ هزار و ۳۳۵ تن بوده شکر بدست آمده باز طبق همین آمار ۵۱۴۰۳۶ تن بوده تفاوت این دو رقم یعنی تفاوت این شکر بدست آمده با شکری که میباید بدست میآمد بر اساس ۰/۱۶/۰ الی ۰/۱۷/۰ بنده ۰/۱۶ را حساب کردم که حداقل باشد و تفاوت آن ۰/۳ است بنابراین بر اساس این تفاوت ۱۱۶ هزار و ۱۶۰ تن شکر بدست میآمد تفاوت قیمت این مقدار در حدود ۲ میلیارد و ۶۷۱ میلیون و ۶۸۰ هزار ریال میشود فقط برای سال ۴۹ (کسراتی - چهار میخواستید ثابت بکنید) بی لیاقتی را میخواهم ثابت کنم (کسراتی - شما اطلاعات فنی ندارید) برای پنج سال تفاوت ۰/۳/۰ قندی که میباید ۰/۱۶/۰ باشد و به ۰/۱۳/۰ رسیده است ۱۰ میلیارد ریال است (دکتر حبیب اللهی - مقدار چغندر زیاد شده است) بنده عرض کردم توجه فرمودید چغندر کاشته شده و محصول در کارخانه چغندر در سال ۱۳۴۹ طبق آماري که خود دولت منتشر کرده است ۳ میلیون و ۷۷۲ هزار و ۳۳۵ تن بوده است این آمار دولت است شکر بدست آمده طبق آماري که دولت خودتان منتشر کرده ۵۱۴۰۳۶ تن است (دکتر فروزین - برای تحقیقات هر چه بدهند کم است) اما اگر مؤسسه اصلاح بذر و تهیه نهال شایستگی داشت و توانسته بود وظیفه خودش را انجام دهد ده میلیارد ریال بهزیان اقتصاد مملکت تمام نمیشد (صحیح است - آفرین) از این ۱۰ میلیارد ریال ۳ میلیارد ریال آن مستقیماً

به صنوق دولت زیان وارد شده است.

مهندس صائبی - موضوعات فنی را نمیشود پشت تریبون بحث کرد.

نامور - اما راجع بسازمان ترویج بنده میخواستم به بینم که سازمان ترویج وابسته به وزارت کشاورزی چه کرده است؟ محصول کارسازمان ترویج توی این مملکت چه بوده است دیگر از موارد کمبود و نارسائی کار وزارت کشاورزی در طی ۸ سال گذشته آماده نکردن وسائل تعمیرگاه در سطح روستاها بوده است (دکتر دادفر میزان استحصال از ۲۰۰ هزار تن به ۳۰۰ هزار تن را کدام وزارتخانه رسانده است) آقای دکتر دادفر درصد قند مهم است که الان ۰/۱۳/۰ است اگر بین شما افرادی باشند که با کارخانجات قند تماس داشته باشند میدانند که عرض بنده چیست من این آمار را با مشورت متخصصین امر تهیه کرده ام و بعرض آقایان میرسانم جواب باد دولت است اگر دولت فکر میکند که این ارقامی که اینجاذکر شده اشتباه است خیلی آسان است بیاید اینجا پشت تریبون بگویند این ارقام که ذکر شده اشتباه است.

ملک افضلی - این آمار از کجا آمده این ۱۳ درصد را چه جور تهیه کردید؟

نامور - خیلی ساده است تقسیم کرده اند یعنی مقدار چغندر را تقسیم بر مقدار شکر کرده اند تا به بینند چند درصد است در مورد نارسائی دیگر کار کشاورزی باید عرض کنم متأسفانه مؤسسات تعمیرگاه و آموزش فنی برای بکار انداختن تراکتورهای که باز حجت تهیه شده وجود ندارد کمبود راننده تراکتور، کمبود متخصص تعمیرکار احساس میشود شاید صحیح باشد که دولت به ایجاد قطبهای کشاورزی که در این قطبها وسائل آموزشی فنی و مسائل تحقیقاتی متمرکز باشد مبادرت بکنند در مورد وامهای کشاورزی که به کشاورزان داده میشود بنده يك ایرادی دارم ایراد بنده این است که اگر دولت میخواهد به کشاورزان مملکت وام بدهد باید طریقه استفاده از این وام را به آنها آموزش بدهد اینکه يك زارعی وام بگیرد و از محل دریافت این وام به مسافرت برود اگر يك کشاورزی وام بگیرد و بجای توسعه کار کشاورزیش به خرید لوازم منزل مبادرت کند این درست نیست در این مورد بنظر بنده باید دولت مبادرت به آموزش برای درك این مطلب به کشاورزان

بنماید بنده تصور نمیکنم در این مورد خاص دولت اقدامی کرده باشد رشد جمعیت ما با افزایش مداوم بر اساس تصاعد هندسی است بنابراین رشد کشاورزی مایباید سریعتر از رشد جمعیت باشد که بتواند جبران این افزایش هندسی را بکند بنده نمیدانم در این مورد دولت متوجه هست یا نیست؟ در متمم بودجه بنده اشاره بکمبود آموزش فنی در مورد شرکتهای تعاونی کردم متأسفانه پاسخی به بنده داده نشد و مجدداً مطلب را در اینجا طرح میکنم برای استحضار بیشتر نمایندگان محترم مجلس شورای ملی و اطلاع نمایندگان دولت یاد آور میشوم آقای وزیر تعاون و امور روستاها در ۲۷ آذرماه مصاحبه ای فرمودند و اشاره کردند بشرکت تعاونی گوشت که در آن سوء استفاده هائی شده است متن مصاحبه شان اینجا هست بنده مسئله سوء استفاده در شرکت تعاونی توزیع گوشت گو سفند و همچنین زبانهای متوالی شرکتهای تعاونی توزیع را مرتبط با کمبود آموزش تعاونی میدانم البته بنده باید این سؤال را از دولت بکنم که مسئولیت شرکتهای تعاونی توزیع تا قبل از تشکیل وزارت تعاون و امور روستاها بعدده چه سازمانی بوده هر سازمانی در کار نظارت این شرکتهای تعاونی و توزیع دخالت داشته است از نظر ما مقصر است و باید مقصرین تحت تعقیب قرار بگیرند درباره سیاست هم آهنگ کردن درآمدها و هزینهها که بر اساس کنترل قیمتها است بنده تصور میکنم که در این باره دولت قصور داشته در راه عدم اجرای صحیح سیاست هم آهنگی درآمد و هزینهها بدو مشکل اساسی بر میخوریم یکی عدم تناسب حقوقها و یکی ثابت ماندن بعضی از اقلام کشاورزی است اقلامی که در افزایش سطح درآمد کشاورزان این مملکت مؤثر است مثل چغندر، گندم، پنبه و از این قبیل در این چند سال اخیر با وجودی که سایر مایحتاج مردم بالا رفته است این اقلام تقریباً ثابت مانده است. اما در مورد عدم هم آهنگی حقوقها شما يك قاضی دیوان عالی کشور رتبه ۱۱ قضائی سه هزار و پانصد تومان حقوق میدید در صورتیکه بیلگ سرکر ترمذیر عامل همین شرکتهای در حدود سه هزار الی چهار هزار تومان میدید بنده نمیدانم این چه تناسبی است شما که از قضات شریف این مملکت اجرای عدالت را انتظار دارید خودتان موجب بی عدالتی

میشود خود دولت در اجرای سیاست هم آهنگی در آمده و هزینه ها که یکی از ظواهر آن عدم تناسب حقوقها است بی عدالتی میکند. صحبت از دادگستری شد، بنده باید عرض کنم همانطور که جناب آقای مسعودی فرمودند و بنده واقعاً از صحبت هایشان استفاده کردم ناطق خوبی هستند و با انصاف، ایشان از حقوق حق قضات دادگستری و کارمندان شریف دادگستری دفاع کردند بنده در این مورد عرضی ندارم فقط بجناب آقای وزیر دادگستری که تشریف ندارند حتماً معاونان تشریف دارند عرض میکنم: تغییراتی که اخیراً در دادگستری شده است موجب امیدواری در بین قضات شده است ولی باید در دادگستری بموازات تغییرات کمی بک تغییرات کیفی هم بعمل بیاید دادگستری ما باید آنچنان دادگستری باشد که بتواند با انقلاب ایران هم آهنگی داشته باشد خوشبختانه قضات شریف لایق و شایسته ای که در دادگستری وجود دارند و تعدادشان هم بسیار زیاد است آماده این تحول هستند اما متأسفانه در بعضی قسمتهای دادگستری نواقصی وجود دارد من جمله ثبت اسناد بقیه من با قانون ۱۳۱۰ مرحوم داور نمیتوان ثبت اسناد ایران را اداره کرد توسعه شهرها و تغییر مالکیت در روستاها موجب این شده است که باید در سیستم اداری ثبت اسناد تجدید نظر شود بنده شنیدم که يك لاينه ای در کمیسیون دادگستری مجلس راجع به ثبت اسناد در دست رسیدگی است ولی بنده نمیدانم این مربوط به تغییر سیستم است یا اصلاحات دیگری است و با توضیحاتی که خواهند فرمود بنده متشکر خواهم شد. اگر آقای وزیر محترم پست و تلگراف تشریف داشتند (صدری کیوان - آقای معاون هستند) این شعر را براهشان میخواندم.

گردرد دلم راتو ندانی چه توان کرد

وردانی و درمان نتوانی چه توان کرد (آفرین)
بنده فکر می کنم روح مرحوم دوست علیخان معیر الممالک الآن در این حدود است آنچه که مسلم است از دست مدیر عامل شرکت تلفن در عذابست (یک نفر از نمایندگان اقلیت - همه در عذابند) من از آقای معاون محترم پارلمانی وزارت پست و تلگراف سؤال می کنم

چطور شده که يك مرتبه سه هزار تومان و خورده ای شده مسلماً اگر چهار صد تومان بود. مراجعه نمیکرد بشرکت تلفن و شرکت تلفن پس از بررسی قبض ۱۸۵۴ ریال برای آن صادر کرده (احتشامی - معجزه است) آقایان این است نمونه کار شرکت تلفن. در روزنامه ها اعلان کردند هر کس اشتباه در قبض اشتراك دارد مراجعه کند مگر میشود ۱۸۸ هزار نفر بانجا مراجعه کنند چرا اجازه بدهید مدیر عامل شرکت تلفن این چنین با افکار عامه بازی کند مقصر کیست؟ (آفرین) من متشکرم که آقای مسعودی نماینده اکثریت با کمال انصاف آمد پشت این تریبون گفت ما در کمیسیون بودجه قانع نشدم آفرین بر شما در بین شما هم افراد با انصاف هستند دکتر دادفر مدیر عامل شرکت تلفن را احضار و از ایشان توضیح خواسته و متأسفانه جناب ایشان نتوانسته اند توضیح بدهند (اکبر مسعودی - ولی تعداد تلفن بیش از این رقمی است که شما فرمودید) ۱۸۸۳۰۰ شماره تلفن در تهران است ۱۰۱۶۰۷ شماره در شهرستانها بموجب آماری که خود شرکت تلفن منتشر کرده اگر ایرادی هست به شرکت تلفن است که این آمار را منتشر کرده و جناب عالی تشریف ببرید در دفتر روزنامه تان آن آمار را مطالعه بفرمائید (اسعد رزم آرا - ما شرکت تلفن نیست نشریه خبرگزاری پارس است) یعنی بفرمائید خبرگزاری پارس و دولت اشتباه کرده؟ (اسعد رزم آرا - نه نه این را نمیگویم) بنده هم تصور نمیکنم اما سیاست دولت راجع بمسکن آنچه مسلم است بورس بازی، با زمین کار دوستی نیست و قابل قبول نمیشد باید سرمایه های مردم در کارهای صحیح حساب شده ای بکار بیفتد ولی بنده سؤال میکنم از وزیر محترم آبادانی و مسکن جناب آقای آموزگار که آیا تبلیغات ناصحیح دولت درباره معاملات زمین که بعد هم خود شما خواسته اید اصلاح کنید و نشد نتیجه اش چیست؟ بنده عرض کردم که بورس بازی زمین محکوم است ببینید نتیجه وضعی این تبلیغات غلط چه بوده نتیجه وضعی تبلیغات ناصحیح غلط این بوده که امروز نه تنها خرید و فروش زمین نمیشود بلکه ساختمان نمیشود معاملات مستغلات هم نمیشود دوست محترم من آقای دکتر متین آمدند پشت تریبون گفتند هفتاد و چند هزار واحد در تهران مشغول ساختمان است

(اسعد رزم آرا - ممکن است بفرمائید تر حزب مردم برای مبارزه با زمین بازی چیست؟) این آقای دکتر متین رفته بشهرداری جواز ساختمانی از چند سال پیش به اینطرف را گرفته است و آنوقت اظهار داشته اند هفتاد هزار و خورده ای واحد ساختمانی مشغول کار است آیا واقعاً این تعداد واحد در تهران مشغول کار است؟ جناب آقای آموزگار بنده متأسفم که حضرت مستطاب عالی با آن بیان قاطع خودتان هم نتوانستید تعدیل کننده باشید و متأسفانه این دلهره وجود دارد (وزیر آبادانی و مسکن - اینطور نیست جناب آقای نامور) درست است که سرمایه گذاری يك ضوابطی دارد ولی در عین حال يك امر روانی است ایجاد هر گونه دلهره در سرمایه گذاری موجب فرار سرمایه میشود آنهاست که در معاملات زمین سرمایه گذاری میکنند سرمایه شان را از ایران خارج کردند و ضررش متوجه اصناف وابسته به امور ساختمانی است شما بروید پرونده های اجرای ثبت و پرونده هائیکه در دادگستری مطرح است مطالعه بفرمائید چند پرونده در اثر رکود معاملات بوجود آمده است (دکتر الموتی - نظر تان چیست اینکاری که شده درست نیست؟) عرض کنم دوست عزیز و ارجمند من آقای دکتر الموتی وظیفه ما نمایندگان اقلیت گفتن نقاط ضعف است ماعراضی که میکنیم و با صداقت عرض میکنیم باور بفرمائید برفع دولت و برفع مردم است برای اینکه دولت در صدد بزمیاید که علت را پیدا کند و قتیکه بعلت پی برد میتواند دوايش را هم پیدا کند. (رزم آرا - فرمودید تر حزب مردم در این مورد چیست) شما در پشت این تریبون به من که میخواهم صحبت کنم میگوئید تر حزب مردم درباره مسکن چیست؟ آیا این حرف درست است؟ بنده آمده ام نواقص دولت را عرض کنم شما راه اصلاح را میخواهید؟ راه اصلاح هم عرض میشود بنده میدانم حضرت مستطاب عالی مدتی است صحبت فرموده اید میخواهید يك کمی صحبت کنید شما میدانید که من هم شما را دوست دارم و میدانید که من ناراحت میشوم که نواقص دولت را پشت این تریبون عرض کنم دلم میخواست راجع بکارهای خوب دولت راجع بمحاسن دولت صحبت کنم ولی متأسفانه در جناح اقلیت هستم و باید بمنعکس کننده نواقص دولت

باشم آقای دکتر المونی این وظیفه شما نیست که بمن جواب بدهید این وظیفه دولت است که با اعتراضات نمایندگان اقلیت پاسخ گوید وظیفه آقای رزم آراست که نواقص موجود و علنی را پرده پوشی نکند (ایمان زهرائی - سیاست دولت در مورد زمین بسیار عالی بوده الآن شما بروید در هر منطقه تهران می بینید که قیمت زمین به يك سوم رسیده است) نمایندگان محترم اکثریت باید قضاوت بکنند بنده بشما حق میدهم که در مورد قضاوت رأی مثبت بدهید ولی اجازه بفرمائید که این سوالات را از دولت بکنم و این بار سنگین را بدوش وجدانتان نکشید (ایمان زهرائی - مسلم برای اینکه این بضرر يك عده زمین خوار بود) من ارادت بحضرت مستطاب عالی دارم قطعاً مطالعات اقتصادی دارید بررسی فرموده اید تشریف بیاورید پشت این تریبون توضیح بدهید و بنده کمترین را قانع بفرمائید (فرهادپور - همین زمین های ارزان در بین اکثریت مشتری دارد) (ایمان زهرائی - بنده آقایان اقلیت را می بینم که دفاع میکنند و ناراحتند که چرا زمین تنزل کرده) صحبت شد راجع به روابط حزب مردم با دوستان و نمایندگان کارگر که در مجلس هستند آقای عباس میرزائی باید با کمال صراحت عرض کنم که ما نمایندگان حزب مردم کمال احترام را به نمایندگان شریف کارگر که در این مجلس هستند میگذاریم همه آنها در نظر ما محترم هستند من قیافه همین عباس میرزائی را از اسالهای پیش همیشه در نظرم هست که وقتی در يك سالن ده هزار نفری بین کارگران صحبت میکرد چقدر ایجاد هیجان مینمود این قیافه زحمتکش همیشه در نظرم هست حزب مردم نسبت بدرخواستهای حق تمام کارگران ایران آمادگی دفاع دارد و بنده از طرف دبیر کل حزب مردم و از طرف لیبر محترم فراکسیون پارلمانی و سایر رفقای حزب مردم که در اینجا هستند مأموریت دارم عرض کنم هر پیشنهادی که حافظ حقوق حق کارگران ایران باشد بآن پیشنهاد رأی موافق میدهم این روش مادر مقابل حفظ حقوق کارگران ایران است آقایان نمایندگان محترم و دوستان عزیز که در صنف اکثریت نشسته و عنوان نمایندگان کارگران ایران را دارند به آنها احترام میگذاریم، چرا؟ برای اینکه

پادشاه ما برای حفظ حقوق شما همیشه توصیه فرموده اند پادشاهی که حاضر میشود در سازمان بین المللی کار بعنوان يك پادشاه اصلاح طلب شرکت کند نشان دهنده این حقیقت است که پادشاه ما برای حفظ حقوق شما همیشه آمادگی دارند. آقایان نمایندگان کارگر آیا از بیمه های اجتماعی راضی هستید اگر راضی هستید حرفم را پس میگیرم (رضوی - چه عیبی دارد؟) ۷۵ هزار کارگر قالی باف - آقای نماینده محترم کرمان کجا هستند؟ آقای مظهری، آیا ۷۵ هزار کارگر قالیباف کرمانی بیمه شده اند؟

مظهری - مشغولند دارند فکری برایشان میکنند.
نامور - فکر میکنید بعد از ۸ سال دولت شما فکر میکند.

دکتر المونی - از نمایندگان سؤال نکنید چون جوابتان را که میدهند ناراحت میشوید.

نامور - ناراحت نمیشوم ولی میفرمائید سؤال نکنم چشم سؤال نمیکنم می بینید همانطور که این آقایان از شما حرف شنوائی دارند و اشاره میکنند همه شان گوش میکنند بنده هم اگر توصیه بفرمائید کوتاه می آیم

عباس میرزائی - ما دکتر المونی را بسمت لیبر رأی داده ایم و انتخاب کرده ایم و طبق اصول حزبی حرفش را گوش میکنیم.

نامور - برای استحضار جنابعالی عرض میکنم توی این صفی که نشسته اید همه قیافه ها دوست داشتنی هستید و در بین شما من دوستان باارزشی دارم همین آقای دکتر جواد سعید را بنده هر وقت می بینم واقعا خوشحال میشوم و همین آقای معینی این مرد آرام و خون سرد و متین را، ولی قبول بفرمائید و اجازه بدهید که بنده بعنوان يك نماینده اقلیت بتوانم منعکس کننده نواقص و نارائت ها باشم و این بضع همه ماست کارمندان بانکهای اختصاصی که تعدادشان ۴۰ هزار نفر است مردمانی هستند زحمت کش با سواد متأسفانه در مورد بیمه های اجتماعی اینها هیچ اقدامی نشده چه کسی باین درد باید برسد؟ کسی باید منعکس کننده دردهای اینها باشد شما نمایندگان کارگران که نمایتید از وزیر کار سؤال کنید از سازمان بیمه های اجتماعی که نمی آید سؤال کنید وظیفه اصلی شما

جلب اعتماد کارگران است آیا در راه اجرای این وظیفه عمل میکنید شما که نمیگوئید پس بگذارید ما بگوئیم.
حیدر صائبی - انصاف داشته باشید اعتراض و درخواست نمایندگان کارگر در مجلس و فراکسیون پارلمانی سبب شده که دولت لایحه بیمه های اجتماعی را در ۱۱۱ ماده جهت تقدیم به مجلس شورای ملی به فراکسیون پارلمانی بدهد.

نامور - ولی من دلم میخواهد اینجا بیاید پشت این تریبون بگوئید.

حیدر صائبی - الآن روی همان لایحه بیمه های اجتماعی نمایندگان کارگر روزی ۱۲ ساعت دارند کار میکنند در کمیسیون و در حزب اینجامم اگر لازم باشد دفاع می کنند.

نامور - تشکر میکنم آقای حیدر صائبی شما يك فردی هستید که مورد احترام همه کارگران مملکت هستید بنده میدانم چون خودم مسئول سازمان جمعیت های وابسته حزب مردم هستم بنده دلم میخواهد شما نمایندگان کارگران ایران حافظ حقوق کارگران ایران باشید نه ما.

عباس میرزائی - ما آمدیم برای حداقل مستمري گفتیم و تأمین هم شد.

نامور - دلم میخواهد این چهره صمیمی شما را پشت این تریبون ببینم که برای دفاع از حقوق کارگران ایران، وزارت کار و دستگاه های کارگری را مورد سؤال قرار داده است.

حیدر صائبی - در کمیسیون کار که خود شما عضویت دارید دیدید، انصاف بخرج بدهید.

قدردان - در مورد قانون کار و بیمه های اجتماعی مگر در کمیسیون تشریف نداشتید چرا بی انصافی می کنید.

نامور - اجازه بدهید بنده دنباله صحبت هایم را در مورد بیمه کردن کارمندان بانکهای اختصاصی بعرض برسانم امیدوارم در مورد بیمه های اجتماعی کارمندان بانکهای اختصاصی که مردمی زحمتکش و با سواد هستند شما نمایندگان باشرف مجلس کمک کنید تا اینها بیمه بشوند تا آئین نامه اینها بصوب برسد یکی از بانکها که

من اسمش را نمی گویم و دوست عزیز بنده آقای جهانگیر نیکپور می داند چقدر بانک کشت البته این مربوط بدولت نیست بحساب دولت نیست ولی برای استحضارتان عرض میکنم که بدانید این بانک چه بسر کارمندان می آورد خودتان متوجه خواهید شد کدام بانک است این بانک در سال ۱۳۴۱ مقداری از سهامش را واگذار کرده بکارمندان البته در آن موقع سرمایه اش کم بوده و خواسته تحرك بیشتری در کار بانک بوجود بیاید.

اخلاقی - بانک صادرات است.

نامور - در شرایط فعلی اکثریت سهام بانک در دست کارمندان است و طبق قانون تجارت اکثریت سهام حاکم بانک است و قاعدتاً اینها باید هیئت مدیره از بین خودشان انتخاب کنند و لااقل در کار بانک نظارت داشته باشند و یا یکی از کارمندان در هیئت مدیره باشد ولی آمده اند يك و کالتنامه ای تنظیم کرده اند و می خواهند از اینها و کالت بگیرند که حق رأی مجمع عمومی شان را به آنها بدهند.

مظهری - این بانک اسمش چیست؟
نامور - گفتند که بانک صادرات و عرض کردم

این مربوط بدولت نیست حالا بنده از مقام ریاست مجلس شورای ملی تقاضا میکنم عریضه ای که این آقایان نوشته اند بکمیسیون عریض از جاع بفرمائید که رسیدگی شود بنده ناچارم این را عرض کنم که بین مدیران بانکهای خصوصی افراد با انصاف و باشرف هم هستند نمونه اش همین آقای نیکپور است کارمندان بانک ایشان بیمه اختصاصی هستند (شاهده - آقای نامور کارکنان بانکها بیمه هستند) ولی توجه داشته باشید که منظور ما بیمه های اجتماعی است نه بیمه خصوصی چون بیمه اجتماعی باید شامل همه گونه بیمه باشد و بنده تشکر می کنم که ایشان نسبت بکارمندان خودشان اینطور رفتار میکنند و البته در بیشتر دستگاهها افراد باشرف وجود دارد این قابل انکار نیست اما در مورد سرمایه گذارهای خارجی بنده باید يك نکته ای را عرض کنم که ما با برنامه های توسعه اقتصادی مملکت موافقیم در راه اجرای برنامه های توسعه اقتصادی استفاده از سرمایه های خارجی ضروری است اما معتقدیم این سرمایه گذارها باید توأم

با تکنولوژی باشد یعنی وقتی يك سرمایه گذار خارجی می خواهد در ایران سرمایه گذاری کند متخصص و کارشناس هم همراهش باشد تا نتیجه حاصله بفتح مملکت تمام بشود بنده توجه دولت را بشرايط سرمایه گذاری خارجی جلب می کنم راستی يك مطلب من در مورد بانک فراموش شد البته باز هم این مربوط بدولت نیست و ممکن است مربوط ببانک مرکزی باشد متأسفانه تسهیلاتی که برای سرمایه گذاران بزرگ در این مملکت فراهم است خیلی بیشتر از تسهیلاتی است که برای افراد متوسط است یعنی آنکسی که میخواهد رقم ۵۰ میلیون وام بگیرد خیلی آسان موفق میشود اما آن بیچاره ای که میخواهد صد هزار تومان وام بگیرد تمام مقررات و مضوابط بانکی با او عرضه می شود و این سیاست صحیح نیست ما نباید بگذاریم فقرا فقیرتر و اغنیای غنی تر بشوند و این نظر پادشاه ماست (صحیح است) و برای رسیدن به این هدف عالی باید همه دستگاهها سعی شان این باشد که طبقات متوسط و پائین را حمایت کنند دستگاههای اقتصادی و بانکی باید از سرمایه های کوچک حمایت کنند نه فقط حمایت از سرمایه های بزرگ این سیاست حمایت از سرمایه های بزرگ متأسفانه در دولت فعلی به چشم می خورد.

ایمان زهرانی - ماده ۶۷ قانون بانکی و پولی توزیع اعتبار را تعیین کرده در صد نسبت گذاشته و ذکر هم کرده .
نامور - من توجه جناب آقای هوبدار آبه این نکته جلب میکنم درباره سیاست تبلیغاتی دولت بنده در متمم بودجه مطالبی عرض کردم و گفتم که این روابط خلق الساعه یا چندساله ای که وزارتخانه ها بنام روابط عمومی درست کرده اند و این جناب دکتر الموتی هم دل پر خونی از این دستگاهها دارند.

دکتر الموتی - کدام دستگاهها؟ چه فرمودید قربان.

نامور - پس گوش نمیدادید حضرت تعالی؟

دکتر الموتی - مطالب مهمی است؟

نامور - بنده متأسفم که لیدر پارلمانی که باید گوش و هوشش متوجه ناطق باشد توجه نمیکند.

دکتر الموتی - مطالب مهم بفرمائید توجه می کنیم.

نامور - بنده اگر آمدم روی مطالب مهم میدانم چه مطالبی را مطرح کنم تا شما بهیجان بیایید.

دکتر الموتی - بنده هم دلم می خواهد به هیجان بیایم.

نامور - عجب شما دلتان میخواهد من مطالبی بگویم که شما بهیجان بیایید؟ در متمم بودجه عرض کردم که روابط عمومی وزارتخانه ها و ادارات زائد هستند و ادامه این وضع صحیح نیست متأسفانه هیچ دستگاهی هم به اجواب نداد بنده شنیدم از آقای معاون وزارت اطلاعات پرسیده اند چرا جواب نامور را نمیدهی گفته بود درست است اگر وزارت اطلاعات قبول دارد چرا این جریان ادامه دارد مرتباً برای همه ما نشریات گران قیمت از روابط عمومی وزارتخانه ها ارسال میشود آقا چرا برای بنده میفرستید بعنوان نماینده مجلس میفرستند، بعنوان مدیر مجله اقتصاد و صنعت میفرستند؟ بفرستید برای دانشجویان در خارج، بفرستید برای ایرانیانی که در خارج هستند تا بدانند کشورشان در چه حالی است من که در جریان کارهای مملکت هستم منکه میدانم شما چکار میکنید ولی متأسفانه دولت در این مورد توضیحی نداد آقا بودجه این روابط عمومی را بگذارید در يك طریق صحیحی از آن استفاده کنید.

عباس میرزائی - بفرمائید لیدر محترم نشان بیايد در جلسه وبمطالب شما گوش بدهد لیدر ما که هستیم.

دکتر الموتی - ملا اقل اینجاستیم.

نامور - عرض کنم عیب ندارد که این را برای شما بگویم من وقتی در متمم بودجه از فضل و دانش يك وزیر و تحريك وزیر دیگر تعریف کردم مواجه شدم با ایرادات دوستان پارلمانی در صورتیکه من نسبت به آن دو وزارتخانه انتقادات زیادی هم کردم بعد این کم لطفی به حوزه های حزبی هم رسید و از من توضیح خواستند که شما که نماینده اقلیت هستید چرا از وزیر يك کابینه ای که مابا آن مخالف هستیم تعریف کردید گفتم من از فضل و دانش آن وزیر صحبت کردم از ابراز شخصیت اش در مجامع و صحنه های بین المللی تعریف کردم و نسبت بکارشان هم انتقاد

کردم تا اینکه در بیرون از حزب یکی از وکلای دادگستری که عضو هیچ حزبی هم نیست بنده را سؤال پیچ کرد که بعد از سالها که تو در جبهه سیاست بودی رفتی توی مجلس و ادعا میکنی منعکس کننده دردهای مردم هستی باید از دولت فعلی حمایت کنی؟

عباس میرزائی - میخواستی بگویی با انصاف هستم مثل سایر هم مسلکانم نیستم.

نامور - آقای عباس میرزائی این زنگ خطر است برای دولت شما، منکه نظرم را آمدم پشت تریبون گفتم ولی آقای عباس میرزائی مردم حتی حاضر نیستند محاسن و فضل و دانش يك وزیر را هم بشنوند چرا؟ موجب این نارضایتی چیست؟ حالا بفرمائید آقای رامبد نیستند من حرفهایم را میزنم مگر باید رامبد باشد ولی هروقت آقای رامبد باشند گوش میدهند.

عباس میرزائی - خیلی بندرت.

نامور - من باید اذعان کنم که در برنامه تلویزیون و رادیو ایران يك اصلاحاتی شده ولی باید عرض کنم با این بهبودی که در کار رادیو و تلویزیون بوجود آمده يك نواقصی هنوز هست و بنده با کمال حسن نیت به رئیس آن سازمان عرض میکنم نمایش دادن فیلمهای جنائی شها برای اطفال خوب نیست برای مردهای بزرگ هم خوب نیست منکه مرد ۵۰ ساله ای هستم وقتی این فیلمها را می بینم شب خواب نمی برد (مظهري) - آقای نامور شما چه فیلمی را می پسندید؟ سازمان ملل متحد هم در این مورد توصیه کرده بنده هم میخواستم توصیه کنم و تقاضا کنم از رئیس آن سازمان که حالا که مبادرت يك اصلاحاتی کرده اند در این کار هم تجدید نظر بفرمایند در مورد خبرگزاری پارس هم بنده پیشنهاد این است که این خبرگزاری توسعه پیدا کند در تمام مراکز مهم دنیا باید خبرگزاری ما باشد نمایانم این مربوط برادیو و تلویزیون است یا وزارت اطلاعات بهرحال این کار باید بشود بنده نمیدانم پیشرفتهای مملکت که شما پیش از اصلاحات میدادید هستی ما هم علاقمند هستیم باید منعکس بشود پیشنهاد می کنم که خبرگزاری پارس در تمام نقاط حساس دنیا

نماینده داشته باشد نمایانم اقدام دولت چه بوده، بنویسد بنده دلم میخواهد زودتر عرضم را تمام کنم ولی يك مقدار وقت باقی مانده و من با اجازه تان از روی نوشته نخواندم که خسته نشوید اگر خسته اید که صحبت هایم را تمام کنم (دکتر الموتی - خیر بفرمائید) يك مطلبی هم راجع بسواحل جنوب ایران عرض کنم همه شما وطن پرست هستید موقعیت حساس سواحل خلیج فارس را میدانید بنده نمی بینم که در مورد اصلاحات در خلیج فارس قدمهای مؤثری برداشته شده باشد مسئله سدسازی در این نقاط میتواند تأمین کننده آب آشامیدنی باشد. و این مسئله حتی به مرحله بررسی هم نرسیده اخیر آدریکی از بنادر جنوب در بندرانگه سدخاکی توسط سازمان عمران جنوب ساخته شده و بعضی شاهنشاه هم رسیده و فرمودند این سدها چون مفید است ادامه پیدا کند تقاضایم از دولت این است که درباره اصلاحات در سواحل خلیج فارس بیشتر توجه کند مخصوصاً مشکلاتی در مورد مبادلات مرزی هست که باید مرتفع بشود سیاست خانه سازی برای کارگران در کمپسئون کار هم مطرح شد و بنده در این جا باز گو می کنم برای اطلاع ملت ایران و اطلاع کارگران اینکه ما خانه های سازمانی جناب وزیر محترم آبادانی و مسکن این که ما فقط تمام حواسمان متوجه ساختن خانه های سازمانی برای کارگران باشد نمی گویم بذاست ولی کافی نیست و دواي موقتی است آنچه که برای کارگران ایران اهمیت دارد این است که احساس مالکیت بکنند کارگر باید بداند در موقعی که بازنشسته می شود خانواده او دارای آشیانه ای هستند من قبول ندارم وزارت آبادانی و مسکن و دولت تمام همش را روی خانه های سازمانی متمرکز کند این دواي موقتی است میفرمایند بسیار خوب فرصت داریم از حالا شروع کنید (دکتر کیان - در بندر عباس ۵۰۰ واحد ساختمانی ارزان قیمت برای همین طبقه ساخته شد) بسیار خوب ولی آیا کافی است بنده از دولت جناب آقای هويدا بنمایندگسی غیر مستقیم

در صورتیکه هر نماینده‌ای در مجلس قاعداً نماینده تمام ملت ایران است بنده نمایندگی از طرف کارگران ایران از دولت جناب آقای هویدا میخواهم که در مورد ساختن خانه‌های کارگری که متعلق بکارگران و خانواده کارگران باشد اقدام بفرمایند و قوای وزارت آبادانی و مسکن روی اجرای این سیاست متمرکز باشد.

عباس میرزائی - جناب نامور شما بنمایندگی ملت ایران برای کارگران این تقاضا را می‌کنید نه بنام نماینده کارگران.

نامور - بنده همیشه از راهنمایی‌های جنابعالی و بقیه دوستان تشکر میکنم نمایندگان فراکسیون پارلمانی حزب مردم بانمام قوا برای اجرای این نظر پشتیبان شمایست و هر پیشنهادی که در این زمینه بفرماید حزب مردم رأی موافق خواهد داد (احسنت).

عباس میرزائی - در حزب ایران نوین تمام برنامه‌ها را در حوزه‌های حزبی بررسی میکنند و تصمیم می‌گیرند مجلس هم حمایت میکند جنابعالی هم که حمایت میکنید از شما هم متشکریم.

نامور - جناب عباس میرزائی کارگران زحمتکش ایران مورد احترام همه ما هستند و مورد احترام همه ملت ایران است من نباید فراموش کنم که کارگران ایران هستند که با ثمره دست خودشان تولیدات صنعتی را بوجود می‌آورند و کارگران ایران هستند که می‌توانند استقلال مملکت را در برحان‌های سیاسی حفظ کنند ما این را درک میکنیم و این مطلب را می‌گوییم که اشتباه نشود هر موقع کارگران بحزب مردم آمدند توصیه ما به آن‌ها آرامش و نظم در کارگاه بوده ما با ایجاد تفاهم بین کارگر و کارفرما به واقع معتقدیم ما معتقدیم روابط بین کارگر و کارفرما باید انسانی باشد این نظر شاهنشاه ماست مگر در پیشنهاد تشکیل لژیون خدمتگزاران بشرکه منجر به تصویب سازمان ملل متحد تحت عنوان سپاهیان ترویج و توسعه شد جز انسانی شدن روابط انسانها چیزی نرفته است؟ چرا از شاهنشاه خود الهام نگیریم حزب مردم از حقوق حقه کارگران ایران در چهارچوب

دور بودجه برو آقای نخست وزیر هم نشسته اند میخواهند به بینند نقصهای بودجه چیست.

نامور - بنده يك مطلب اصولی را عرض میکنم من مسائل اقتصادی مملکت و کمبودهای کشاورزی را مطرح کردم متأسفانه جناب آقای نخست وزیر تشریف نداشتند و حالا بآخر های مطلب رسیده‌ایم که مربوط بحزب است و نمیتوانم برگردم بنده عرض کردم دخالت احزاب سیاسی در انتخابات سندیکاها و اتحادیه‌ها در انتخابات یعنی چه؟ مفهوم مخالفش این است که سندیکا های کارگری و اعضای سندیکاها و اعضای اتحادیه‌ها باید در تعیین هیئت مدیره سندیکای خودشان آزاد باشند آیا این نظر مورد تأیید شما هست؟

عباس میرزائی - آزاد هستند.

نامور - الحمدلله پس موضوع حل شد پس باین نتیجه رسیدیم که همه شما موافقید و در صورت جلسه هم منعکس شد که احزاب سیاسی اعم از حزب ایران نوین و حزب مردم و حزب ایرانیان و سایر احزابی که قانوناً هستند نباید در انتخابات سندیکاها و اتحادیه‌های صنفی دخالت کنند از این توضیحی که دادید متشکریم.

عباس میرزائی - میتوانم علاقمند بحزب باشند و افکار حزب داشته باشند و می‌توانند آنها که انتخاب شده‌اند جزو حزب ایران نوین باشند آیا این جرم است این چه ربطی بیودجه دارد.

نامور - جناب آقای نخست وزیر نمیدانم که چه حساسیتی است وقتی که حضرت مستطاب عالی تشریف می‌آورید آقای عباس میرزائی شروع بصحبت کردن بین نطق نماینده اقلیت میکند تا الآن راحت نشسته بودند (خنده نمایندگان).

عباس میرزائی - تا حالا با کارگرها کاری نداشتی و ما هم حرفی نزدیم میگفتید قندچقدر کم است حالا آمدید بقتل کارگرها دخالت میکنید میخواهم بگویم که کارگران قند ندارند.

نامور - حضرت مستطاب عالی نماینده چهار صد هزار و خورده‌ای کارگر هستید میدانم اما يك کارگر هائی هم هستند خارج از تهران

اجازه بدهید راجع به کارگر هائی که خارج از تهران هستند صحبت کنم راجع به اصناف صحبت شد آقایان اصناف ایران سه چیز را بیشتر نمیخواهند آقای وزیر کشور نیستند مینویسند که بیاید نظارت کنید ما نمیخواهیم در کار اصناف دخالت کنیم دولت برخلاف اصول از ما میخواهد که بیاییم و در کار انتخابات اصناف دخالت کنیم.

دکتر زهرائی - نظارت با دخالت فرق دارد.

نامور - جنابعالی که معنای نظارت را می‌فهمید و بنده هم می‌فهمم اگر میدانید حرفهای من خسته کننده است مرخص بشوم.

عباس میرزائی - اتفاقاً حرف‌های شما خوب است ما می‌خوانیم.

نامور - چون آقای نخست وزیر آمدند خواستم راجع به شرکت تلفن هم مطلبی عرض کنم ما فارسی‌ها يك مثالی داریم وقتی رئیس خانواده‌ای نتواند جلوی اعضای خانواده‌اش را بگیرد میگوییم کلاهش پشم ندارد من نمیخواهم به وزیر پست و تلگراف جسارت کنم ولی واقعاً يك عنایتی بفرمائید که این شرکت تلفن حرف‌های وزیر پست و تلگراف را بشنود بنده در ابتدای صحبتم گفتم درشتی میکنم اما به نرمی، انتقاد میکنم اما يك انتقادی که شما را ناراحت نکند همه مطالب بنده خیلی ملایم و دور از خشونت است و همه شما ماشاءالله می‌خندید و جناب آقای نخست وزیر هم مثل همیشه متبسم هستند و من در این ردیف جلو وزیر عصبانی نمی‌بینم همه ماشاءالله خوشحال هستند.

اسعدوزم آرا - ولی آقای رامبد عصبانی است.

نامور - آقای رامبد يك مرد اجتماعی است ایشان تشریف بردند خارج جلسه یادداشت نوشتند به بنده که رفتم تلفنی بزنم چون اعتراض کردند چرا لیدر فراکسیون حزب مردم اینجاست تشریف ندارد اجازه بفرمائید بنده صحبت را بکنم من از دوران جوانی روی پای خودم ایستاده‌ام و حالا هم روی پای خودم هستم مطالبی که عرض میکنم منعکس کننده آلام و دردهای اجتماع است باید گفته شود

و به نفع مملکت است اگر در پشت این تریبون این مسائل گفته نشود در کوچه و بازار منعکس میشود و من میدانم آقای نخست وزیر ارضی هستند که این مطالب این جا عنوان بشود عرض کردم که اصناف ایران سه چیز میخواهند یکی اینکه احزاب سیاسی در کار انتخابات آنها دخالت نکنند (دکتر دادفر - عضو حزب هستند چرا دخالت نکنند) الحمد لله که دخالت هم نمیکنند در صورت جلسه هم نوشته شد آقای دکتر دادفر شما وکیل دادگستری هستید و استاد حقوق هستید در صورت جلسه منعکس است که فرمودید احزاب سیاسی ایران در کار انتخابات اتحادیه های صنفی و سندیکاهای مختلف نمیکنند مگر من غیر از این عرض میکنم بنده عرض میکنم که اصناف ایران اصنافی که اعضایشان عضو هیچ حزبی نیستند مخالف هستند که در کار انتخابات صنفی آنها چه مستقیم و چه غیر مستقیم چه به صورت نظارت و چه به صورت غیر نظارت دخالت کنند این خواسته اصناف است اگر بنده اشتباه میکنم جناب رئیس دولت بازرسان مخفی را بفرستند و از اصناف یک استفساری بفرمایند اینکه ضرری ندارد دومین مطلبی که اصناف ایران میخواهند این است که در کار وصول مالیات و عوارض و بیمه های اجتماعی يك ضابطه صحیحی در کار باشد شما قبول ندارید اصناف میخواهند که این مشکل حل شود و يك نظم برای وصول مالیات و عوارض و بیمه های اجتماعی ایجاد بشود.

دکتر دادفر - قانون این مسئله را حل کرده و بموجب قانون وظایف مشخص شده.

نامور - اگر حل کردند خوشوقتم اگر چند روز پیش تشریف داشتید و گریه يك خیاط سالخورده را امیدیدید.

یکنفر از نمایندگان - گریه نگریه.

نامور - ما فارسی ها گریه میگوئیم بعضی جاهای را آ میگویند به قول آقای زنتاب فردا اینکه گناهی نیست لهجه های محلی است بهر حال خیاط سالخورده با گریه اظهار میکرد که برای من ۸۰ هزار تومان پیش آگهی مالیاتی صادر شده بنابراین به بنده حق میدید که این مطلب را در اینجا عرض کنم که اصناف ایران خودشان مایل به برقراری يك نظمی هستند که این نظم از طریق دولت برای وصول مالیات

و عوارض و بیمه های اجتماعی برقرار شود این خواسته شان هست (صدیقانی زاده - کدام خیاط؟) مطلب سوم اصناف میخواهند حدود صنفی آنها محترم شمرده شود آقای رئیس شورای عالی اصناف هستند بنده نمیدانم این حق و خواسته تا چه حد اجرا میشود ولی بنده که يك موردش را آقای دکتر صدر شاید جناب عالی اطلاع داشته باشید فقط برای صنف آرایشگر در سال گذشته هزار پروانه با كلك شورای نیمه دولتی اصناف صادر شده است و شایعات زیادی هم هست که اگر آقایان فکر میکنید اینطور نیست دستور بفرمائید رسیدگی بشود (جهانی - اینطور نیست) مگر شما سلمانی هستید؟ (خنده نمایندگان) بنده نوشته اند که عرض می کنم (جهانی - آن خیاط را که میفرمائید رسیدگی شده در کمیسیون عرایض آمده و جواب هم داده شده دیگر اشك تمساح نریزید) بنده اشك نریختم ولی مثل اینکه حواله حضرت مستطاب عالی را باید به آقای فرهادپور بدهم (خنده نمایندگان) من نویسنده هستم ولی ناطق نیستم و تصدیق میفرمائید این حرفهایی که میزنم از روی نوشته نیست و نگذاشتید من ۵۰ صفحه یادداشت داشتم ارقام و اعداد بود و نمایشگر تخلفات بعضی از اولادان ناخلف دولت و شرکتهای دولتی بود نگذاشتید بنده بخوانم فرمودید خسته میشوید (دکتر مهدوی - شما بفرمائید) اگر لازم شد بنده میخواهم جناب آقای نخست وزیر بنده را جمع بیاورین پارلمانی عقیده ای داشتم نمیدانم این وزراء هر چه جوان های خوش زبان هست میفرستند توی مجلس آقا کسیکه میآید اینجا بعنوان نماینده و معاون وزیر اینجا میشیند باید از تمام ارقام که در وزارتخانه اش هست اطلاع داشته باشد از معاون وزارت پست و تلگراف سؤال کردم تعداد تلفنهای تهران را نمیدانستند (همه نمایندگان) (صدری کیوان - ایشان همان موقع تعداد را گفت) بجای این معاونین حزبی کسی را بفرستید اینجا آقا معاونی را بفرستید که توضیح بدهد در اینجا راجع بانقلاب ایران صحبت شد نمی دانم کداميك از دوستان گفتند بنده در متمم بود چه هم عرض کردم در انقلاب سفید ایران هیچ حزب سیاسی اعم

از حزب مردم و حزب ایران نوین هیچگونه نقشی نداشته اند روشنفکران ایران هم در انقلاب هیچ نقشی نداشته اند انقلاب ایران را یکنفر با تأیید همه ملت ایران انجام داد بنابراین آقای سعید وزیری احزاب سیاسی ایران نمیتواند ادعا کنند که بنحوی از انحاء در ایجاد این انقلاب نقشی داشته اند (دکتر الموتی - همه ملت ایران رأی دادند) (یکنفر از نمایندگان - مگر روشنفکران جزء ملت ایران نیستند) سخنران محترم فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین جناب مسعودی دیروز راجع به ایدئولوژی احزاب صحبت فرمودند مطلبشان صحیح است شاید بهتر باشد اینطور توجه کنیم که ایدئولوژی احزاب سیاسی ایران بر پایه ناسیونالیسم مثبت است که این ناسیونالیسم مثبت اصولش اصول انقلاب است ناسیونالیسم يك فنومن و پدیده نیم قرن اخیر است (دکتر فضل الله صدر - اسماً بله ولی از بدو تاریخ هر ملتی بوده است) البته صحیح است ظهورش را بصورت فعلی عرض کردم (دکتر فضل الله صدر - البته باین نام) و این فنومن و پدیده توانسته است مکتب های سیاسی نیم قرن اول قرن بیستم را هم تحت الشعاع قرار بدهد کما اینکه کمونیزم و سوسیالیسم هم امروز تحت الشعاع ناسیونالیسم قرار گرفته است اما ناسیونالیسم ما ناسیونالیسم مثبت است ناسیونالیسم ما در ایجاد تفاهم بین المللی مؤثر است ناسیونالیسم ما يك مکتب فکریست که میتواند تکیه گاه احزاب سیاسی ایران باشد بر اساس اصول انقلاب باشد پس ایدئولوژی احزاب سیاسی ما پیروی از مکتب ناسیونالیسم مثبت است ناسیونالیسم مثبت ایرانی در سطح جهانی مؤثر بوده نه تنها در تفاهم بین المللی و منطقه ای مؤثر بوده بلکه در شرایط انسانی شدن روابط انسان ها هم مؤثر بوده کما اینکه پیشنهاد لژیون خدمتگزاران بشر ناشی از همین فکر و مکتب است مبارزه با یسواد در سطح جهانی یکی از ظواهر و پدیده های ناسیونالیسم مثبت ایران است پس ایدئولوژی احزاب سیاسی ایران باید بر پایه ناسیونالیسم مثبت باشد (جوانشیر - مقصود از مثبت چیست؟) توضیح بیشتری عرض میکنم همیشه در خاور میانه ممالکی که میگویند مامتکی به ناسیونالیسم هستیم ولی اینها رویه مثبت ندارند آنها گاهی هم از حدود کارهای مثبت خارج

میشوند فرق ناسیونالیسم ما با ناسیونالیسم آن عده از ممالک در مثبت بودن آن در حد جهانی است در تفاهم بین المللی و منطقه ای است و این است که مملکت ما هیچگونه ادعای ارضی و اقتصادی و ادعاهای دیگر نسبت بممالک همجوار و غیر همجوار ندارد (جوانشیر - یعنی دموکراتیک است) بله تکمیل فرمودید (دکتر فضل الله صدر - ناسیونالیسم مثبت يك اصطلاح شکل گرفته است از سوی رهبر ملت ایران) ارتباط احزاب سیاسی با مردم باید متقابل باشد یعنی همینطور که يك حزب سیاسی کوشش دارد مردم را پرورش فکری بدهد کوشش دارد که افکار سیاسی صحیح را بآنها تفهیم بکند يك حزب سیاسی باید از خواسته ها و تمایلات مردم نیز الهام بگیرد بنابراین این ارتباط متقابل است همین جا نکته حساسی است آیا احزاب دولتی (چند نفر از نمایندگان - حزب دولتی نفرمائید) آیا حزب ایران نوین (احسن) که متکی بدولت است و دولت متکی به حزب ایران نوین است بنده اصلاحش کردم آیا حزب ایران نوین که متکی بدولت است و دولت متکی به حزب ایران نوین است درك درد دلهای خواسته های مردم که ناشی از ارتباط متقابل يك حزب سیاسی و افراد حزب است قدم برداشته است آیا اگر قدم برداشته است يك ظواهری دارد اگر قدم برداشته است دردهای مردم را برای دولت حزبی خودش معکس کرده است؟

قدردان - اگر بروستهای مملکت تشریف برده بودید در اینجا پشت تریبون قلب حقیقت نمیگردید متأسفانه نرفتید به بینید در روستاهای مملکت چه خبر است.

نامور - آقای قدردان بنده به حضرت مستطاب عالی اعتقاد داشته و دارم و دلم نمیخواهد این اعتقاد متزلزل شود اجازه بدهید دنباله عرایضم را بکنم اگر حزب ایران نوین که میگوید اکثریت مردم سازمانهای کارگری سازمانهای کارفرمایی حتی سازمان صنایع و سازمان کشاورزی و سازمان کارمندان دولت و سازمان اصناف در آن متمرکز است و میگوید ارتباط دارم با مردم در این طبقات و مردم این طبقات هم دردهایی دارند و وظیفه يك حزب سیاسی این است که متقابلاً این

دردها را درک بکند آیا این دردمان زادرک کرده است اگر درک کرده است با دولت حزبی خود در میان گذاشته است؟ جواب این سؤال مثبت است یا منفی؟ لابد فکر میکنید بعد جواب میدهید (بکفر از نمایندگان - جواب دادن ندارد) من نمیخواهم بقیه مطالبی که نوشته شده است بخوانم چون بنده اعتقاد دارم بیشتر از دو ساعت و دو ساعت و نیم صحیح نیست که صحبت بشود مگر اینکه مطلبی باشد (اسعد رزم آرا - مطلب ندارید) میفرمایند ندارم متأسفانه عرایض تمام شد در همان دو ساعت و خورده ای تمام شد امیدوارم آقای رزم آرا با این روشی که در پیش گرفته اید بتوانید يك پارلمانتر خوب بشوید چون می بینم مسلط هستید جملات بین الاثین ادا بفرمائید و بعد بپرید در روزنامه نقل کنید مطالبی که عرض کردم جناب آقای نخست وزیر قسمت اول را تشریف نداشتید حتماً بعضی مبارکتان خواهد رسید عنوان نماینده اقلیت بود شما انصاف دارید در برنامه دولت فرمودید که باید اقلیت انتقاد بکند این انتقاد بضع مملکت است اگر ماسائلی از این قبیل و کمبودهای کشاورزی و سایر مسائل را مطرح نمیکردیم چطور ممکن بود دولت بتواند باین معایب توجه کند و رفع نماید يك مطلب دیگر هم بنده عرض بکنم وقتی که پای حیثیت و شرف ایرانی در میان باشد این را بدانید همه ما چه اکثریت و چه اقلیت حکم يك واحد سیاسی را داریم (صحیح است) آقای نخست وزیر این را بدانید هر وقت دولت در جهت ایجاد وحدت ملی قدم بردارد همه ما پشت سرش هستیم، چرا؟ برای اینکه خواسته پادشاه بزرگ ماست شما گزارشی در مورد استرداد سه جزیره دادید دیدید که دو حزب سیاسی که در مجلس شورای ملی نماینده داشتند (یک نفر از نمایندگان - سه حزب سیاسی) دو حزب غیر از اکثریت، شما آماده هستید که يك کسی اشتباه لفظی بکند بقیه اش را بگیرید ملاحظه فرمودید دو حزب سیاسی اقلیت و يك حزب اکثریت گزارش جناب عالی را تأیید کردند ما برای شما توفیق آرزو میکنیم و امیدوارم بتوانید نواقص دولتتان را رفع کنید متشکرم (احسن).

رئیس - آقای دکتر شمس بعنوان موافق صحبت میفرمایند بفرمائید.

دکتر شمس - جناب آقای رئیس همکاران ارجمند

حقیقت مطلب این است که وقتی از طرف فراکسیون بمن مأموریت داده شد تادریکی از جنبه های خاص بودجه مطالعه بکنم و يك تحقیق اگر آقای زهتاب تشریف دارند نیشخند نمی زنند علمی خدمت همکاران عزیز عرض کنم تا نمایندگان محترم و ملت ایران بعظمت و غرور در این بودجه اطلاع بیشتری حاصل کنند (فرهادپور - غرور اصطلاح علمی است؟) از دیروز صبح که تا بحال مستمع بودم و دوستان فراکسیون حزب مردم مطالبی ایراد فرمودند بنده نزدیک به ده صفحه که در اینجا حاضر دارم ایراد مربوط به مطالب غیر بودجه ای دوستان عزیز را یادداشت کرده ام که اگر بخواهم فقط به پاسخ این ایرادات غیر موجه غیر بودجه ای پردازم خیال میکنم ساعتها طول بکشد (فرهادپور - ما حاضریم گوش بکنیم و ضرورت دارد گفته شود) بعضی از مطالب که این مطالب که از طریق روزنامه و سایر وسائل ارتباط جمعی در معرض قضاوت مردم ایران قرار می گیرد خودشان قضاوت خواهند کرد که يك اقلیت سازنده آیا توانسته است يك نقش ارشاد دهنده و راهنمائی صحیح و علمی به اکثریت بدهد یا نه؟ بنده و اربابین مقدمه نمیشوم جناب آقای زهتاب فرد جناب آقای سمعی و جناب آقای صمد نامور بنده بعنوان يك نماینده منتظر بودم که وقتی پشت این تریبون تشریف می آورید اصول عقاید حزب مردم را همراه بیاورید و ارقام بودجه را هم بگذارید و بگوئید که بر اساس این اصل و این واقعیت اگر دولت تقییلی یا افزایشی در یکی از مواد بودجه بدهد يك چنین نتایجی خواهد رسید (احسن) بنده صحبت از دوریال پول خرد و فتوت راننده و نمایانم يك کیلو نیم گوشت اضافه در زمانیکه تمام مردم ایران در پشت سر رهبر عالیقدر این مملکت برای سازندگی مملکت کوشش میکنند و با اعتقاد تلاش میکنند حق این است که وقت این تریبون را با این مسائل نگذرانید (فرهادپور - بنظر شما این مسائل کوچک است؟) بنده در فرمایشات همکار عزیزم جناب آقای زهتاب فرد يك لغاتی بر خوردم مثل هیئت حاکمه اینها يك اصطلاحاتی است که این مملکت در گذشته داشته است و از حقوق افرادیکه شما هم آنها را محکوم میکنید در میآمده چرا چنین الفاظی را بکار میبرید مقصودتان از هیأت حاکمه چیست و کیست از لحاظ اصطلاح حقوقی و اصطلاح جامعه شناسی و اصطلاح سیاسی طبقه ای که بانگه اکثریت مردم کار حاکمیت ملی را انجام میدهند چرا لغت صحیح را بکار نمی برید چرا بانیشخند و پوزخند هیأت حاکمه میگوئید (احسن - آفرین) (فرهادپور - چه بگوئیم؟ بخش حاکمه بگوئیم) باز بنده دیدم جناب آقای زهتاب اینجا اشاره کردند و گله کردند از رئیس دفتر سیاسی حزب که چرا ما را بخش مخالف میخوانید و این را بکنوع اعمال قدرت دولت در ستیز اقلیت تلقی کردند شما تشریف آوردید اینجا و يك الفاظی بکار بردید از قبیل محمد علی شاه که در شان يك نماینده نیست ما نمیخواهیم بآن دوران برگردیم و وقتی مردم ایران در دهات و روستاها در نقاط دور در نقاط نزدیک با این اعتقاد برای تحقق منشورهای انقلاب اجتماعی ایران کوشش میکنند آیا این رویه صحیح است (فرهادپور - انتقاد از محمد علی شاه هم بد است؟) (خنده نمایندگان) من خیال میکنم آقای فرهادپور خیلی خوششان میآید بعنوان نقش خنداننده معرفی بشوند اگر دنبال این تزیین بنده ایشان را بچند نفر آرتیست معرفی کنم که مطالب خنده دار تری بایشان بیاموزند (همه نمایندگان اقلیت) بنده در اجلاس مربوط به متمم بودجه از دهان جناب آقای فرهادپور شنیدم و حزب ایران نوین را بانقد گرفتند که چرا دانشکده حزبی درست کرده و این را بعنوان يك حربه در نطق متمم بودجه از این جا بملت ایران ارائه کردند جناب آقای فرهادپور شما مگر روزنامه ها را نمیخوانید که بعضی از جوانان ما در کشورهای دیگر تحت تعلیمات فریبنده قرار میگیرند می آیند به این مملکت که خرابکاری کنند و خوشبختانه بیداری و توانائی مقامات انتظامی حتی قبل از ورود بمرز آنها را می گیرد حزب ایران نوین میخواهد يك مکتب صحیح منطق با انقلاب برای جوانان کشور ایجاد کند (صحیح است) و اساس فلسفه انقلاب ایران را برای این جوانها تشریح کند (فرهادپور - من استادان دانشکده تان را هم می شناسم) لازم است از مقامات انتظامی استدعا می کنم که رویه متعادل با این گروه بی حیا و وطن فروش در پیش بگیرند باید اینها را در نطفه خفه کرد و به اشد مجازات باید رسانید جناب آقای سمعی راجع بقاضاها ایشان از رادیو

و تلویزیون ایران مطالبی فرمودند و مطلبی گفتند که هر گاه از رادیو و تلویزیون حزب مردم خواسته است که برنامه های آنها را بخش و ضبط کنند جواب شنیده اند که بیش از دو ساعت در سال وقت ندارند و این کار مقدور نیست بنده تماس گرفتم با مقامات تلویزیون و راجع به صحت و ستم این مطلب استفسار کردم جوابی که شنیدم عیناً بعرض میرسانم که به بینید از چه طریق و چه وسایلی برای انتقاد استفاده می شود امروز انتقاد اگر اجازه بدهند آقای عباس میرزائی لغت کربتیزم را بکار ببریم يك فن است که در دانشگاه درس داده می شود گفته شد از زمانی که جناب آقای دکتر کنی سمت دبیر کل حزب مردم انتخاب شده اند فقط چهار ساعت برنامه شخص ایشان را در تلویزیون بخش کرده اند و این غیر از ساعات و لحظاتی است که بموازات فعالیت های دیگر مثل بحث در بودجه و متمم بودجه و وقتی بیش از نمایندگان گروه پارلمانی حزب ایران نوین آنها را در تلویزیون نشان داده اند بولتن رسمی خبرگزاری پارس را بنده دارم که نطق جناب آقای زهتاب فرد را در دو صفحه کامل منتشر کردند چرا سعی می کنید مردم ایران مطالبی را بگوئید که دور از واقع است کمک کنید بما که ما راه را بهتر و سریع تر برویم بصورت عامل ترمز کننده سعی نکنید در بیابید (احسن) بنده یکی دیگر از ایراداتی را که گرفته شده است جواب عرض میکنم و بعد راجع بوظیفه ای که بمن محول شده و من موظفم آن وظیفه را انجام بدهم مطالبی عرض خواهم کرد و آن موضوع اصناف است ملاحظه بفرمائید گروه های متنوع و متفاوتی که در این مملکت فعالیت و کوشش می کنند آنها هم سعی دارند از ثمرات انقلاب حداکثر بهره برداری بضع صنف بکنند آنها بر اهنمائی احتیاج دارند اینها احتیاج دارند به ایدئولوژی همینطور که جناب آقای صمد نامور فرمودند ایدئولوژی انقلاب تفهیم بشود و آنها بحقایق احکام انقلاب اجتماعی ایران آشنا بشوند (اولیاء شیرازی - اصناف عملا وابستگی خود را نشان دادند) این کار را کی باید بکنند؟ آیا باید آنها را بدست عواملی که نمیخواهم اسم ببرم بسپاریم؟ و احزاب کنار بنشینند؟ ما وظیفه داریم و خود را موظف میدانیم که در میان این گروهها نفوذ کنیم و نسبت به آن وظیفه ای که داریم آنها را

راهنمایی کنیم (احسن) اصناف از گروههای زحمتکش و شریف مملکت هستند. ما آنها را وابسته بخودمان میدانیم و هرگز کنار نمی‌نشینیم که آنها براهائی بروند که دیگران میل دارند (احسن) فرمودند که اصناف میخواهند احزاب در انتخابات دخالت نکنند بعد فرمودند که آقای وزیر کشور نامه نوشته است که بعنوان ناظر شرکت کنید ملاحظه میفرمائید تعبیر مطلب را از طرف دوستان عزیز در حزب مردم اگر فردا بعد از انتخابات ایرادی قرار هست بپذیرید تشریف بیاورید و نظارت کنید و برصحت انتخابات صحه بگذارید می‌گویند ما نمیخواهیم دخالت کنیم و این آن عینک بدبینی است که بنده بنظر می‌رسد بعضی از دوستان بچشم گذاشته‌اند وزیر کشور حزبی با کمال بی‌نظری و بیطرفی خواهش میکند تشریف بیاورید ناظر بر انتخابات باشید شما تشریف نمی‌آورید بعد تخطئه می‌کنید بهر تقدیر بنده عذر خواهیم را در همین لحظه قبل از هر چیز در اینجا عرض میکنم و پوزش خود را بدوستان که اسمشان در این جا ذکر شد و احتمالاً اگر اسائه ادب کرده باشم تقدیم میکنم امیدوارم این را تبدیل بر سوء مطلبی نکنند (احسن) بنده قرار است بعنوان ناطق موافق در دفاع از لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ صحبت کنم.

در اینموقع مقام ریاست اداره امور جلسه را با آقای دکتر جواد سعید (نایب رئیس) واگذار و از جلسه خارج شدند.

بدیهی است ارقام بودجه و هدفهای غرور آفرین آن و توسعه‌ایکه در اثر اجرای این بودجه نصیب کشور خواهد شد خود مدافع خود و برای هر ایرانی که قلبش بخاطر پیشرفت کشور می‌طبد مایه مباهات است.

اجازه بدهید بدو نگاهمی بوضع اقتصادی جهان بیفکنیم.

در سالهای اخیر بحرانهای اقتصادی و پولی در اکثر کشورهای جهان اعم از کشورهای بزرگ و پیشرفته با کشورهای در حال توسعه یا کشورهای کم توسعه دیده شده است مشکلاتی که جهان امروز در اثر نواشانات اقتصادی و پولی با آن روبروست اکثر آنرا جزء اخبار داغ و جای آنها در صفحات اول روزنامه‌های خبری است

طبیعی است مصائب ناشی از این بحرانها در کشورهای در حال توسعه اثرات نامطلوب تر و عمیق‌تری بجای می‌گذارد. همچنانکه در نطق نخست وزیر هنگام تقدیم لایحه بودجه اشاره شد کافی است گفته شود که بیش از نصف مردم جهان یعنی حدود دو میلیارد نفر در کشورهای در حال توسعه زندگی میکنند که متوسط درآمد سالانه آنها بصد دلار نمیرسد.

باتوجه بمشکلات ناشی از رشد غیر معقول جمعیت این کشورها و ننگهای شدید که در اثر تغییرات ارزش بین‌المللی پولی و استثماریکه در خرید تولیدات کشاورزی آنها از طرف کشورهای صنعتی اعمال می‌شود و قیمتهای سرسام آوری که در عوض بابت خرید کالا های ساخته شده به همین کشورها می‌پردازند. وضع این کشورها نه تهاور و بهبود نیست بلکه هر روز بیش از روز پیش سیر قهقرائی طی می‌کند. یکی از دلایل بارز این سیر نزولی درصد بیسوادان است که در این کشورها روز بروز بالاتر می‌رود و فاصله آنها را تا مرز جوامع مترقی و پیشرو بیشتر می‌کند.

ذکر این مقدمه بدانجهت حائز اهمیت است که در این میان کشورهای متمدنانهی توانسته‌ایم نه تنها با اتخاذ یک سیاست

صحیح و جهش اقتصادی خود را از گزند مصائب ناشی از دگرگونیهای متلاشی‌کننده اقتصادی مصون بدارد و تحت نفوذ تأثیرات منفی بحرانهای پولی قرار نگیرد بلکه در سیر پیشرفت اقتصادی از چنان آهنگ رشد سریعی برخوردار گردد که در تولید ناخالص سرانه رقم ۴۰۰ دلار را بعنوان آغاز جشنهای پر دامنه اقتصادی آینده مبنای قرار دهد. عوامل اصلی این تحرك افتخار آمیز قبل از هر چیز يك رهبری صحیح و همه‌جانبه و اتخاذ يك سیاست منطقی و اعمال يك مدیریت قاطع و ثمر بخش است که در این مورد ملت ایران مرهون فداکاریها و هربهای خردمندان شاهنشاه آریامهر است.

عامل دیگر کوششی است که در افزایش تولید ملی طی سالیان بعد از انقلاب بعمل آمده است. در این زمینه آنچه نصیب ما شده است و افتخاریکه بدست آمده است تنها متعلق به دولت یا حزب ایران نوین نیست بلکه افتخاریست که بجامعه ایرانی تعلق دارد و ثمره فعالیتهای مداوم و با اعتقاد

تمام مردم است. نفی و تردید در این باره بر هیچ ایرانی اعم از حزب مردم یا حزب ایران نوین جایز نیست. چون نام احزاب بمیان آمد در اینجا ناگزیرم متذکر شوم که من ترجیح می‌دهم هر حزب را بنامی که دارد و در جامعه تحت آن نام فعالیت میکند یاد آور شوم اصطلاح اقلیت یا اکثریت صفتی است که بکار برده می‌شود و بهتر است تا وقتی که امکان بکار بردن اسم که ذاتی این گروههای سیاسی است باشد از بکار بردن صفت برای اشاره به نامها خودداری کنیم.

پس از این دو عامل یعنی رهبری صحیح و انگاه به کوشش آحاد مردم ایران، سه عامل دیگر وجود دارد که من آنها را تحت عنوان های ثروت (اول) استفاده از تکنولوژی (دوم) و کوشش در ایجاد نهاد های متناسب اجتماعی (سوم) نام گذاری کرده‌ام این عوامل علاوه بر آنکه پایه‌های هر نوع توسعه اقتصادی را تشکیل میدهند اساس منطقی هر بودجه و هدفهای هر جامعه روه به پیشرفت را روشن می‌سازند.

اجازه بدهید هر يك از این عوامل را جداگانه بررسی کنیم تا اهمیت لایحه بودجه برای شما نمایندگان محترم و ملت ایران آشکارتر گردد.

تحت عنوان ثروت عواملی مانند سرمایه - منابع درآمد - منابع ثروت زای طبیعی - صنایع - (مانند کشاورزی و معادن) و خلاصه پول را میتوان نام برد. بدیهی است در تعریف علمی تری از ثروت عناصر دیگری مانند نیروی کار و تخصص‌ها و انبیه را نیز میتوان جای داد همچنانکه در نوشته‌های بعضی اقتصاددانان کلاسیک و یا پاره‌ای از معاصرین دیده میشود.

اما من برای آنکه بتوانم در چهار چوب لایحه بودجه و اثرات اقتصادی شگفت آور آن که برای کشور نوپد سالی بس پر رونق را میدهد بیان مطلب کنم از بررسی سایر عناصر تشکیل دهنده ثروت خودداری می‌کنم.

در کشور ما خوشبختانه از لحاظ ایجاد سرمایه و گردش سرمایه و بهره‌برداری از سرمایه کوششهای چشم‌گیری صورت گرفته است. در اصطلاح اگر کشوری از لحاظ سرمایه‌گذاری برای اجرای برنامه‌های مورد نیاز جامعه

بدرجه بی‌نیازی برسد آن کشور را رشد یافته گویند. در آمار شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل که در سال ۱۹۶۶ یعنی شش سال پیش منتشر شد ایران در ردیف کشورهای رشد یافته قلمداد شده بود و اگر بخاطر داشته باشید، تقارن همان سال برنامه کمکهای اقتصادی امریکا که معروف باصل ۴ بود قطع گردید. مثال دیگری که قابل ذکر است اگر رقم کل بودجه را که در لایحه دولت برای سال ۱۳۵۱ تقدیم مجلس شده است ملاحظه کنید نزدیک به ۵۴۸ میلیارد سال است. خود گویای وجود سرمایه کافی در مملکت است اگر سرمایه‌ایکه در بخش خصوصی نیز در جریان گردش است نزدیک بهمین مبلغ در نظر بگیریم در سال آتی متوسط سرمایه ناخالصی که محور فعالیت‌های اقتصادی هر ایرانی قرار می‌گیرد نزدیک به ۳۴۰۰۰۰ ریال است که از اکثر کشورهای در حال رشد بیشتر است. بعبارت دیگر متوسط درآمد ناخالص سرانه ۴۰۰ دلار یعنی نزدیک به سی هزار و چهار صد ریال از اندر سرمایه‌ای در حدود سیصد و چهل هزار ریال است اما از جهت منابع درآمد که یکی دیگر از عناصر تشکیل دهنده ثروت است. همکاران ارجمند بدون شك از جهت علاقه‌ای که به امور دارند حتماً ارقام بودجه را مطالعه فرموده‌اند. در خصوص درآمد های دولت بدون آنکه من بخواهم وارد ارقام شوم از مالیاتهای مستقیم و غیر مستقیم و نفت و درآمد برنامه‌ها و سایر درآمدها نام برده شده است.

اولاد درآمدهای دولت در سال آینده منحصر به مالیاتهایست که بعضی آنرا تحمیلی بردوش طبقه کم درآمد بدانند و حتی منحصر به نفت نیست که پاره‌ای دیگر آنرا در آمدی بدون تلاش بخوانند و از همه گذشته از اعمال تصدی دولت هم که بعضی‌ها آنرا تاجرمآب میشناسند نیست برای اولین بار قسمتی از درآمد ناشی از انجام برنامه‌ایست که تاکنون سرمایه‌های هنگفتی در راه ایجاد آنها صرف شده است و اکنون وقت آنست که ثمرات آن نه تنها در زندگی روزمره مردم و مسائل زیربنائی بلکه بصورت بازده پولی نصیب خزانه دولت شود و مجدداً بصرف سایر برنامه‌های ضروری میرسد نکته قابل توجه دیگری که در مالیاتها چشم می‌خورد آنست که نسبت مالیاتهای مستقیم

و غیر مستقیم بصورت رضایت بخشی در حال تغییر است. میدانیم که هر گاه مالیاتهای غیر مستقیم که معمولاً از طبقه کم درآمد و توده مصرف کننده حاصل میشود بالا باشد و لو آنکه جامعه از وصول چنین مالیاتی بهره مند شود ولی در عوض بار آنرا مردمی که دارای درآمد متوسط هستند بدوش می کشند در حالیکه مالیاتهای مستقیم از منافع سرمایه گذاری های بزرگ و بیشتر بر بنای منافع حاصل از سرمایه گذاریهاست که در امور تولیدی بازده قابل ملاحظه داده اند.

سلامت اقتصادی جامعه وقتی آشکار میشود که مالیاتهای مستقیم درصد بالاتری از منابع درآمد را تشکیل دهد. من به از قلم مالیاتها در دهه گذشته بر نمی گردم و فقط توجهتان را به افزایش قابل ملاحظه ای که در دو سال گذشته در مالیاتهای مستقیم نسبت به مالیاتهای غیر مستقیم حاصل شده است جلب می کنم و آنچه در سال آینده در لایحه بودجه پیش بینی شده است. این افزایش در سال ۱۳۵۰ ۱۴ درصد در سال ۱۳۵۱ - ۱۷/۵ درصد نسبت به سالهای قبل بیشتر بوده. این شاهد عینی برای توفیق دولت در اجرای تأمین ثروت برای جامعه است.

اما در مورد درآمدهای حاصل از نفت بد نیست باطلاع نمایندگان محترم برسانم که سالها این تصور وجود داشت که هر گاه کشور ما به درآمدهای نفتی خود نگاه بیش از حد داشته هر گونه تغییر در این منابع ممکن است موجب بروز خطراتی برای اقتصاد کشور شود.

بقول مفسر رادیو ایران یک نوع سیاست منفی تلقی میشد و از دید اقتصادی نمیتوانست صحیح باشد زیرا صنعتی شدن جامعه مستلزم سرمایه گذاریهای سنگین و در نتیجه احتیاج به منابع ارزی را ضرور میسازد. در مورد ایران فراهم آوردن اینگونه امکان فقط از طریق فروش نفت بوجود می آمد.

همین علت است که سیاست مثبت جای سیاست منفی را گرفت و با اتخاذ یک روش معقول در امر تولید و توزیع و فروش نفت هر سال بیش از سال پیش برد درآمد کشور افزون و ذخائر ارزی آنرا بالا برد.

روش این سیاست مثبت عبارت بود از:

بلا بردن میزان تولید از حوزه های فعلی.

انقضاء قراردادهای جدید بمنظور توسعه امر تولید نفت.

و بالاخره استفاده از محصولات فرعی که قبلاً مورد استفاده قرار نمی گرفت. در اجرای مورد اول اقداماتی بطریقی صورت گرفت که ایران در سال گذشته در میان کشورهای تولید کننده نفت خاور میانه مقام اول را بدست آورد و این روند در سال آتی همچنان محفوظ خواهد ماند. اضافه بر آن ایران از لحاظ صدور نفت در ردیف اول در میان کشورهای جهان قرار گرفت. در مورد دوم استحصاری دارند. قراردادهای سرب و اسپک نسبت ۵۰، ۵۰ را بر هم زد و برای اولین بار بدعت جدیدی در قراردادهای نفتی بوجود آمد که نسبت ۷۵، ۲۵ بود بفتح کشور صاحب ذخائر نفتی بود. در سال گذشته تحت رهبریهای شاهنشاهی در قرارداد کنسرسیوم نیز اساس ۵۰، ۵۰ بر هم خورد و نسبت ۵۵-۴۵ جای آنرا گرفت.

مضافاً آنکه در مذاکرات اوک در سال گذشته قیمت نفت خام از ۱/۶۳ دلار هر بشکه به ۱/۷۲ دلار افزایش یافت با اضافه تخفیفهایی که قبلاً کنسرسیوم بابت هزینه فروش و غیره از ایران گرفته بود ملغی و از ژوئن ۱۹۷۱ بابت جبران خسارت ناشی از افزایش قیمت های کالاهای ساخته شده ۲/۵ درصد به بهای نفت افزوده گشت بطوریکه میدانید درآمد اضافی در سال جاری از این بابت به ۴۵۰ میلیون دلار و در سال آینده پیش بینی میشود تا ۱۷۰ میلیون دلار بالا رود.

این اضافه درآمد که اکثر آن به برنامه های عمرانی اختصاص داده شد بنوبه خود در گردش پول در دست مردم کمک مؤثری خواهد نمود و موجب ایجاد مجدد ثروت میگردد.

اما توجه باین نکته ضروری است که در آمار ارزی نفت بجه مصرفی رسیده است طبق ارقام بانک مرکزی و سازمان برنامه در فاصله سالهای ۴۷ تا آخر ۵۰ مجموعاً ۶۰ میلیارد ریال یعنی ۵۴/۷ درصد هزینه های عمرانی کشور از محل درآمد نفت تأمین گردیده است. در مورد سوم از محتوی سیاست صحیح نفتی ایران باید گفت ذخائر گاز در ایران ۱۷ درصد کل ذخائر گاز در جهان

بزرگ صنعتی مشابه در ردیف بهترین نوع آن قرار دارد موجب سرفرازی و افتخار کشور ماست.

از عوامل دیگری که در تأمین ثروت یعنی مهمترین عنصر توسعه اقتصادی نقش اساسی بعهده دارد، منابع ثروت زای طبیعی مانند کشاورزی - جنگل - آبها و معادن است. در مورد کشاورزی و جنگل و آبها بدون شک بعلم آنکه از شاهبیتهای انقلاب اجتماعی ایران و بخصوص تحولات شگرفی است که در روابط تولید و نحوه تولید بر اساس مالکیت زمین و سایر وسائل تولید حاصل شده است سهم بزرگی در تولید ناخالص ملی بعهده دارد. همچنان که در نطق نخست وزیر اشاره شد در سال ۵۱ اولویت بخش کشاورزی مورد توجه کامل خواهد داشت و اعتبارات کشاورزی در حدود ۳۸ درصد افزایش پیدا خواهد کرد و بیش از ۵۲٪ از بودجه های عمرانی در این بخش بصرف خواهد رسید بنابراین کاملاً قابل پیش بینی است که بموازات صنعتی شدن کشور و توجه اساسی به سرمایه گذاری در کشاورزی و بالا بردن هر چه بیشتر سهم کشاورزی در تولید ناخالص ملی علاوه بر آنکه موجبات ایجاد ثروت در میان گروههای روستائین که اعظم جمعیت کشور را تشکیل میدهند فراهم خواهد شد، از لحاظ درآمد سرانه آنها و توزیع ثروت در میان این طبقه پیشرفت قابل ملاحظه بوجود خواهد آمد.

البته من بایستی اشاره کنم از لحاظ پیشرفت برنامه های کشاورزی اضافه بر سرمایه گذاری و جبران کمبود آب و ایجاد نیروی متخصص احتیاج بیک آمارهای صحیح مصرف داریم این را بنده بخصوص روی سخن با وزیر تعاون و امور روستاها است که برای اتخاذ یک سیاست صحیح تولید در کشاورزی باید کشاورزی ما و سیاست تولید کشاورزی متکی بآمار صحیح مصرف باشد یکسال بیاز بمقداری تولید نشود که در بازار بقیمت خیلی ارزان عرضه کنند و مقداری از آن هم اضافه بر مصرف باشد و غیر قابل فروش و تولید کننده حتی ضرر بکند و در یک سال مقدار بیاز بمقداری برسد که نشود خریداری کرد بنابراین توصیه بنده بدولت این است که برای برآورد آمار چرخ های کشاورزی و متناسب کردن افزایش تولید کشاورزی با پیشرفت جمعیت به آمار صحیح مصرفی دست

است و تا شروع بهره برداری از این منابع نیزوزا و ثروت را ۱۳۰ میلیارد متر مکعب، یعنی معادل ۸ میلیارد تومان ارزش رایج هدر رفته است زیرا بر ازم کسانیکه ثروت این کشور را به بنام میبرند بهره برداری از منابع گاز اقتصادی تشخیص داده نشده بود. اما اکنون در سال نزدیک به ۲/۵ میلیون متر مکعب گاز استخراج و صادر میگردد و اگر میزان تولید همین روند را داشته باشد طبق تخمین کنونی تا ۲۷۰ سال آینده میتوان این بهره برداری را بفتح اقتصاد کشور ارائه داد، خط شاه لوله گاز در فاصله سالهای ۱۳۴۴ تا ۱۳۴۹ به طول ۱۱۰۶ کیلومتر از یزد بلند تا آستارا کشیده شده که دارای دستگاههای رادیویی، میکروویو شبکه تله متری، شبکه تله تایپ و شبکه تلفنی است و تعداد این دستگاهها به ۴۹ میرسد.

بهر آنکه در طول این خط جمعاً ۱۱۰۲ نفر شاغل هستند که فقط ۴۴ آنها را کارگر ساده تشکیل میدهد در آمد حاصل از فروش گاز به شوروی در سال بالغ بر ۴۲ میلیون دلار است که این رقم در سال ۱۳۵۰ افزایش خواهد یافت و در سال ۱۳۵۳ - به ۶۹ میلیون دلار در سال خواهد رسید.

اضافه بر اجرای این سیاست منطقی نفتی که اثرات و ثمرات آن در برنامه های عمرانی و صنعتی شدن کشور سهم بزرگی را بعهده دارد، ایران در صدد است که در حمل و نقل نفت نیز با شرکت های مربوط در سرمایه گذاری شریک شود و از منافع سرشاری که از این راه بدست می آید نیز بفتح کشور استفاده نماید. سرمایه گذاری در دو پالایشگاه تصفیه نفت در هند و افریقای جنوبی و توسعه شبکه توزیع داخلی از اقدامات دیگری است که در استفاده حداکثر از این ثروت ملی انجام شده است. در اینجا من باید بنام نماینده یک شهر نفت خیز از کارگران و مهندسان فداکار شرکت ملی نفت ایران و بخصوص گروه مدیران و شخص آقای دکتر اقبال که از سربازان فداکار شاهنشاهی و کشور هستند و همچنین از کسانیکه در اجلاس های بین المللی برای استیفای حقوق حقه ایران در نهایت تدبیر نظرات بلند شاهنشاهی را بر مرحله عمل در آوردند سپاسگزاری کنم. صنعت نفت و سازمان آبرومندی که در قیاس با سازمان های

پیدا کند ما باید سعی کنیم در همین زمینه حدود معنوی روستاهایمان را واقعاً محفوظ نگاه بداریم ما باید روستاشینانی که از ثمرات انقلاب بهره‌مند شده‌اند از گزند خرابکارانیکه می‌شنویم درسیاهکل برای فریب دادن روستائیان دست بکار شده‌اند منکوب کنیم (صحیح است) ما باید با آموزش صحیح برای بالا بردن خانش سیاسی روستائیان واقعاً کوشش کنیم بنده یکبار عرض کردم و یکبار دیگر تکرار میکنم ما باید که در جلوگیری از ورود این خرابکارانی که بعنوان عوامل مخرب در گوشه و کنار مملکت زن و فرزند ما را بگلوله می‌بندند با قساوت قلب با سببان ما را میکشند و رئیس شعبه بانک ملی ما را بگلوله می‌بندند باید جلوگیری کنیم (صحیح است) بنده خواهم را تکرار میکنم از مراجعی که بکار این افراد رسیدگی میکنند هیچگونه ارفاقی برای آنها قائل نشوند و اشد مجازات را در نظر بگیرند (دکتر انوشیروانی بدادگاهها باید بفرمائید) و این صداهای ناهنجار را در نطفه خفه کنند (صحیح است) اجازه بفرمائید بنده برگردم به بحث قبلی و آن عبارت است از ثروتی که ما از منابع ثروت‌زای طبیعی بدست می‌آوریم امروز در میان روستاشینان گردش سرمایه کاملاً محسوس است من نیازی با ما نمی‌بینم وضع زندگی مردم روستاشین از نظر درآمد و قدرت خرید قابل توجه است و این چیزی نیست مگر گردش صحیح ثروت میان تمام گروه‌ها بیک نکه اشاره کنم و آن عبارت است از توزیع متعادل ثروت در میان کشاورزان بنده خیال میکنم همه خانها و آقایان مطالبی که در زمینه تحلیل فلسفی انقلاب نوشته شده است مطالعه فرموده‌اید یکی از این مطالب عبارت است از بیک سیاستی که تحت عنوان توزیع عادلانه ثروت نوشته شده من از شما خواهش می‌کنم در میان طبقه کارگر، کشاورز و سایر طبقات کم درآمد ملاحظه بفرمائید که آیا ثروت بنحو عادلانه توزیع شده است یا نه در مورد افزایش جنگها و استفاده هر چه بیشتر اقتصادی از منابع چوب اقدامات چشم‌گیری صورت گرفته و همانطور که نمایندگان محترم استحضار دارند در سال ۱۳۵۱ طرح بزرگ استفاده از صنایع چوب در نکا بموقع اجراء در خواهد آمد و از لحاظ توسعه جنگها خزانه‌های بندر و قلمه

ونقشه برداری، راه را برای استفاده از ثروت ملی جنگها بیش از پیش آماده خواهد نمود و از نظر تأثیر آب و هوا و کشاورزی نقش ارزنده‌ای دارد.

در باب معدن خوشبختانه کشور ما که از اینجهت فوق‌العاده غنی است و هنوز استعداد کشف و استخراج معادن بسیار دارد این اقدام تا حدودی تاکنون انجام گرفته ولی بدون تردید یکی از اقدامات بسیار برجسته و اقتصادی دولت در آینده گسترش و کشف و استخراج معادن است. هم اکنون استخراج ذغال سنگ و سنگ آهن طی برنامه وسیعی ادامه دارد و استفاده از منابع مس نیز که دولت رسماً در امر استخراج و صدور و فروش آن اقدام خواهد کرد امکانات قابل ملاحظه‌ای از لحاظ ارزی در اختیار مملکت قرار خواهد داد.

اما عنصر آخری که در ایجاد ثروت نقش اساسی دارد پول است.

باز در گزارش نخست وزیر بمجلس شورای ملی ملاحظه میکنم که در زمینه سیاستهای پولی و بخصوص ایجاد تعاون در این زمینه از سال ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۰ کوششهای تحسین آمیزی بکار برده شده بطوری که درآمد پولی و نقدینگی با رشد تولید ناخالص ملی هم‌آهنگی لازم را داشته است. سیاست‌های منطقی که برای خنثی کردن اثرات نامطلوب نوسانات پولی در سطح بین‌المللی از طرف دولت اتخاذ شده تعادل کلی اقتصاد کشور را در وضعی با ثبات و دور از تزلزل محفوظ داشته است افزایش نرخ بهره سپرده‌های مدت داده پس‌اندازها، انتشار اوراق قرضه از روشهایی بوده است که در ابتراه اعمال شده و نتایج مطلوبی نیز بیار آورده.

توجهی بر رقم کل پس‌اندازهای مردم، بخصوص مردمیکه جزء طبقه کم درآمد هستند و تا چند سال پیش حتی برای معاش روزانه معطل بودند بگردش سریع پول در دست مردم بی‌میریم. وضع کل این پس‌اندازها که در بانکها از طرف مردم گذارده شده است. بر طبق آمار بانک مرکزی به ۸۰ میلیارد ریال میرسد.

این پس‌اندازها مفهومی دیگری نیز دارد که آن توزیع، تعادل پول در میان مردم است. رقم خالص

کل اعتبارات تسلیم از بخش خصوصی یا دولتی ۳۶/۳ میلیارد میرسد که نسبت بسال ۴۷ نزدیک به ۸۰٪ درصد افزایش داشته و در سال آینده نیز همین روند را طی خواهد کرد. یکی دیگر از سیاستهای بسیار پسندیده دولت، تنظیم و هم‌آهنگ ساختن واردات بوده با امکانات ارزی که بدون شك هم از عدم توازن وضع ارزی جلوگیری میکند و هم از ورود کالاهای غیر ضروری میکاهد. دسترسی به بازارهای جهانی سرمایه و پول موجب شده است که دریافت‌های ارزی کشور بالا رود و در پرداخت‌های ارزی موازنه برقرار گردد. دریافت‌های ارزی کشور ما بطور متوسط در سال ۱۳۴۷ نزدیک به ۱۴٪ رشد داشته و در سال جاری نزدیک به ۲۵٪ درصد خواهد رسید.

نکته‌ای که در اینجا اشاره بدان لازم میدانم ترکیب صادرات ماست که بتدریج بر سهم کالاهای صنعتی افزوده شده از سهم کالاهای کشاورزی و سستی در مجموع کاسته میشود. از محل خدمات بخصوص عوارض بندری کشتی‌های نفت کش ایران توانسته است رشد متوسطی در حدود ۱۹ درصد داشته باشد. اقلام کالاهای منتخب صنعتی بر طبق نوشته روزنامه اطلاعات مورخ ۱۷/۱۱/۵۰ صادرات قابل توجهی داشته بطوریکه رشد آن در سال جاری نسبت به سال گذشته ۷۰ درصد بود و ارزش صادرات وسائط نقلیه رشدی معادل ۲۴۳ درصد داشته است بعضی کالاهای صنعتی مانند توری - کشفاب - رشدگی حدود ۱۷۶ درصد نسبت به سال مشابه داشته است صادرات مواد معدنی و مصالح ساختمانی نسبت به سال گذشته ۲۶ درصد رشد داشته است.

دومین عامل در توسعه اقتصادی استفاده از تکنولوژی در تولید است.

همانطور که استحضار دارند برای واژه تکنولوژی ترجمه‌های متعددی بعمل آمده از فن‌شناسی گرفته تا علم فن از آن یاد شده است. اما ترجمه ای که بنظر اینجانب بهترین ترجمه عملی است تکنولوژی در زمان ما برای توسعه صنعتی از ضروریات و برای جامعه‌ای که سرعت بطرف صنعتی شدن پیش میرود بکار گرفتن تکنولوژی راه

را کوتاه تر و هزینه را کمتر و هدف را نزدیک تر میسازد.

بنده در این مورد اجازه بفرمائید جناب آقای فرهادپور خدمتتان جزوه‌ای ارائه کنم که حاوی نکات اساسی در اصول و عقاید حزب ما در زمینه اقتصاد است اصل ۱۵ مرانامه ما مربوط به سیاست بازرگانی و آنچه که دولت در سال گذشته انجام داده میگوید:

امروزه بهره‌برداری از صنعت اگر بخواه نتایج اقتصادی رضایت‌بخشی همراه داشته باشد باید همراه تولید یک جا بمقدار زیاد باشد بطوریکه باعث بالا رفتن کیفیت و پائین آمدن قیمت کالاهای ساخته شده بشود و مآلاً در تسخیر بازارها و رقابت با کالاهای مشابه توفیق حاصل کند، از اهم مسائل برای نیل باین هدف یعنی رسیدن به مرحله صنعتی شدن بطوریکه شکل اقتصاد از حالت اقتصاد کشاورزی خارج و بصورت اقتصاد صنعتی در آید استفاده از تکنولوژی جدید در تولید است.

اما از طرف دیگر تکنولوژی یا علم عملی یکی از گران قیمت‌ترین کالاهای زمان ماست. و فقط در صورتی که کشوری از رشد اقتصادی مطلوب برخوردار باشد و بتواند تحمل مراحل اولیه یعنی هزینه‌های گزاف را داشته باشد در این راه گام می‌گذارد. بنابراین برخلاف آنچه که گفته میشود که صنعتی شدن در عمر کشور هایک ضرورت تاریخی است اشتباه محض است. صنعتی شدن مستلزم وجود منابع مالی کافی بعلاوه نیروی انسانی متخصص و بازار لازم و قدرت خرید افراد جامعه است و هرگاه این ضروریات، (نه ضرورت تاریخی) در حیات یک جامعه آشکار شود امکان تحقق صنعتی شدن در آن جامعه پیدا میشود.

من در چند دقیقه قبل بعضی از این ضروریات مانند وجود منابع مالی، تعادل پولی و ارزی، وجود بازارها که دلیل رشد صادرات صنعتی و جانشین شدن برای صادرات کشاورزی است متذکر شدم.

حال اجازه بدهید تا به خود توسعه صنعتی پردازم مجتمع صنایع ایران که در صدر آن صنعت نفت و مواد فرعی آن، برق و ذوب آهن قرار دارند از نظر ترکیب بسیار خوب طرح ریزی شده است. اعتباری که برای توسعه

صنایع ایران تخصیص داده شده ۲۶ درصد کل اعتبارات بخش امور اقتصادی رانشکیل میدهد در سال ۱۳۵۱ رشد طرحهای بزرگ صنعتی کشور به ۳۰ درصد خواهد رسید که نسبت به متوسط سالهای ۴۷-۵۰-۳ درصد افزایش دارد. در مورد کارخانه ذوب آهن آریامهر عملیات ساختمانی در سال ۱۳۵۱ با تمام خواهد رسید و بهره برداری کامل در آن آغاز میگردد.

کوره بلند کارخانه در سال جاری آغاز بکار نموده و چدن خام بازار عرضه گردید ظرفیت تولید چدن ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار تن در سال است که تا دو میلیون تن در سال قابل توسعه است. اهمیت این کارخانه بعنوان صنعت مادر بقدر کافی مورد بحث قرار گرفته است ولی شاید لازم باشد متذکر شویم که پس از استخراج آهن، از سنگ و کلبه اضافات آن بصورت سیمان مرغوب استفاده خواهد شد و کوچکترین زوائدی نخواهد داشت این کارخانه از مدرنترین نوع دستگاههای ذوب آهن در دنیا است و کوره بلند آن قدرت ذوب تا یک میلیون و چهارصد هزار تن آهن را در سال دارد. مجتمع کک سازی این کارخانه بطوری ساخته شده است که دستگاه تولیدکننده کک شیمیائی آن که برای تهیه فرآورده های طبی مورد استفاده واقع میشود از بهترین نوع در دنیاست و میتوان مقدار زیادی از این کک شیمیائی را بخارج صادر کرد.

اما اهمیت برق و تحول بزرگی که در این صنعت بوجود آمده حرکت جامعه ایران بطرف صنعتی شدن را کاملاً تسهیل می کند موضوع تولید و انتقال و توزیع نیروی برق یکی از مسائل حیاتی زیربنائی و آثار بارز پیشرفت صنعتی در ایران است. تا سال ۱۳۴۰ از برق فقط برای روشنائی منازل و معابر و مقدار بسیار کمی هم در جنوب کشور برای مصارف صنعتی استفاده میشد.

اما تحول آن در دهه اخیر نشان میدهد که جهش شگرفی در این راه انجام شده است طی این مدت ظرفیت تولید تأسیسات جدید برق در بخش دولتی به ۵ میلیارد ۸۰۰ میلیون کیلووات در ۱۳۵۰ بالغ گشته که پیشرفت آن فقط نسبت به سال ۱۳۴۵ چند برابر بوده است در سایر بخشها تولید برق به ۳ میلیارد کیلووات ساعت رسیده

است. تولید سرانه برق که در سال ۱۳۴۲-۷۹ کیلووات در ساعت بوده به ۲۸۰ کیلووات ساعت در سال ۱۳۵۰ بالغ گردیده است.

در حال حاضر شرکت های تابع وزارت آب و برق نزدیک به ۴۱/۱ درصد از مقدار کل برق خود را به بخش صنعتی میفرشند و نزدیک ۲/۶ درصد نیز در بخش کشاورزی مورد استفاده واقع میشود که با توجه به نوبائی صنایع در ایران رقم کاملاً چشم گیری است در عین حال باید توجه داشت استفاده از برق در صنایع نوساخته ایران در سال ۱۳۴۸-۳۹ درصد و در سال ۱۳۴۹-۵۶ درصد نسبت به سالهای قبل افزایش داشته است کارخانه های ذوب آهن دیزل سازی تبریز، مس کرمان، آلومینیوم سازی، و ماشین سازی ازک و معادن ذغال سنگ پایدان در سال ۱۳۵۰ جمعاً ۱۵۸ میلیون کیلووات برق مصرف دارند که این رقم در سال ۱۳۵۵ به ۲۸۶ میلیون کیلووات خواهد رسید خطوط انتقال نیروی فشار قوی که تا سال ۱۳۳۲ فقط ۶۳۰ کیلومتر در سراسر مملکت وجود داشت در سال ۱۳۵۰ نزدیک به ۳۶۰۰ کیلومتر رسیده و در سال ۱۳۵۱ نیز حدود ۳۰۰ کیلومتر دیگر بر آن افزوده میگردد.

داداشتی هست که اضافه بر آماری که بنده ارائه کردم خود شرکت نفت هم در کشور نزدیک به ۲ میلیارد کیلووات ساعت برق تولید می کند.

از عوامل صنعتی شدن کشور یا باصطلاحی که من در اینجا بکار میبرم امکانات بکار گرفتن تکنولوژی جدید در تولید وجود منابع سوخت است در کشور ما غیر از نفت و برق و ذغال سنگ گاز را نیز میتوان بر آن افزود که من در بحث مربوط به نفت بر آن اشاره نمودم از صنایع دیگری که به موازات کار ذوب آهن در زیر سازی صنایع ایران نقش مؤثری ایفاء خواهد کرد صنعت پتروشیمی است که این صنعت دارای آینده ای بسیار درخشان است و بخصوص که مواد اصلی آن یعنی گاز بحد و فور در ایران وجود دارد.

صنایع پتروشیمی ایران برای رفع نیاز مندیهای پلاستیک ظرفیت واحد تولیدی خود را از ۲۰ هزار به ۳۰ هزار تن افزایش داده خواهد شد و در تولید انواع فرآورده های پتروشیمی نه تنها کشور را از خروج مقدار زیادی ارز بی نیاز خواهد کرد بلکه با صدور انواع این فرآورده ها منبع

در آمدی ارزی برای کشور محسوب خواهد شد.

کارخانه ماشین سازی اراک در سال جاری با ۲۵ درصد ظرفیت خود شروع بکار خواهد نمود همچنین کارخانه تراکتور سازی ایران از لحاظ کاوساختمانی و نصب ماشین آلات پایان میرسد و قسمت آهنگری و جعبه دنده سازی آن آغاز بکار مینماید و علاوه نزدیک به ۳۵۰ تراکتور ۶۵ اسب مونتاز خواهد نمود. کارخانه ماشین سازی تبریز مانند اراک با ظرفیت ۲۵ درصد وارد بهره برداری در سال جاری خواهد شد و این کارخانه ماشینهای مته کوچک و ماشین آلات، نجاری و سنباده و ماشین های تراش بطول یک متر و دو متر و الکترو موتور و پمپ آب خواهد ساخت.

علاوه بر اقداماتی که دولت در ایجاد صنایع اساسی و پیشرو بعمل آورده است از طریق اعطای اعتبارات کافی، فعالیتهای صنعتی را در بخش خصوصی مورد تشویق و حمایت قرار داده است. بطور مثال در پرداختهایی که از اعتبارات عمرانی به فصل صنایع و معادن اختصاص داده شد بین سالهای ۴۹-۱۹۴۷ بطور متوسط ۶۲ درصد رشد داشته است.

نکته ای در اینجا از لحاظ صنایع ایران حائز اهمیت است که در نطق نخست وزیر در ترکیب فعالیتهای صنعتی کشور اشاره شده بود اینست که صنایع مواد غذایی پیشرفت قابل ملاحظه ای داشته که البته خود نشان دهنده قدرت خرید مردم و بهبود وضع اقتصادی آنهاست.

من در اینجا به نکته ای باید اشاره کنم که شاید دولت خود متوجه آن بوده وای بسا که اقداماتی هم در این زمینه انجام شده است یکی از تأثیرات توسعه صنعتی آنست که مردم بتدریج کالا ها و خدماتی را وارد زندگی خود میکنند که رفع نقص با اصطلاح تعمیر آن کالا ها محتاج به متخصص و یاکارگر ورزیده است. امروز شما هر کسی را ملاحظه میفرمائید یک پیچ گوهی دستش است و تلویزیون شمارا می خواهد تعمیر کند همچنانکه برای ساخت کالا های صنعتی دولت در قالب استانداردها کیفیت و مرغوبیت کالا را تأمین می کند و در واقع از منافع مصرف کننده در قبال دستکارهای ناروا در کیفیت کالا دفاع می کند خدماتی که برای نگاهداری و استفاده صحیح از این کالاها ضرورت

دارد نیز باید بر طبق يك ضوابط معینی توزیع و در قبال دستمزدهای ثابت انجام شود.

امروز وضع خدماتی که برای نگاهداری کالاهای صنعتی در دست مصرف کننده وجود دارد از نابسامانی زاید الوصفی برخوردار است. تعمیر گاه لوازم منزل تعمیر گاه اتومبیل، وسایل خدماتی از این قبیل باندازه ای اجحاف آور است که خود می تواند یکی از عوامل بسیار مؤثر در بالا بردن سطح قیمت ها باشد. در حالی که استاندارد کردن خدمات و بخصوص خدمات فنی از طرف وزارت کار و امور اجتماعی میتواند در عمر کالاهای صنعتی و پائین آوردن سطح قیمت ها و پائین آوردن ارزش خدمات فنی کمک مؤثر انجام دهد. این مطلب را صرفاً از جهت یادآوری و اطلاع یاد آور شدم. تردید ندارم که دولت با بازاریابی و توسعه فکری که دارد در صدد رفع این مشکل بزرگ اجتماعی و اقتصادی جامعه بر خواهد آمد.

در اینجا بر میگردیم به عامل سوم توسعه اقتصادی که اصطلاحاً نهادهای متناسب اجتماعی خوانده میشود در یک جامعه برای نیل به مرحله توسعه اقتصادی ممکن است ثروت باشد همچنانکه من سعی کردم وجود آن را در اقتصاد ایران بمقدار کافی و وافی نشان دهم و استفاده از تکنولوژی جدید هم در تولید جامعه میسر باشد یعنی سرمایه برای خرید تکنولوژی موجود باشد. درجه تخصص و مهارت لازم نیز فراهم باشد بازار فروش و قدرت خرید نیز امکان استفاده را بدرجه اعلا بالا ببرد اما مثلاً قوانین متناسب که خود یک نهاد اجتماعی است برای تنظیم روابط تولیدی وجود نداشته باشد یا ناقص باشد در چنین حالی دسترسی به مراحل توسعه دچار اشکال میگردد.

نمونه ای از اقداماتی که برای متناسب کردن نهادهای اجتماعی صورت می گیرد قوانین بسیار پیشرفته است که دولت بمجلس تقدیم داشته و مجلس شورای ملی از طریق تنقیح این قوانین و بررسی و مآل اندیشی در باب نتایجی که بحال توده های مردم خواهد داشت آن ها را تصویب و برای اجرا بدولت ابلاغ نموده است.

قانون مالیات بر درآمد قانون استخدام کشوری، قانون حمایت خانواده قانون پس انداز و بازنشستگی

کارکنان مؤسسات خصوصی . فقط بعنوان يك اشاره کافی است که کوشش دولت را در این زمینه روشن گرداند .

در اینجا من پس از بررسی عوامل توسعه اقتصادی و نشان دادن آنکه در کشور ما چه اقداماتی در این مسیر انجام می شود لازم میدانم لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ دولت را از دیدگاه اصول عقاید حزب ایران نوین باختصار مورد بررسی قرار دهم تا نمایندگان محترم دریابند این بودجه صرف نظر از مترقی بودن منطبق با ایده لوژی حزب ایران نوین و یکی از گامهای اساسی در راه تحقق نظرات و عقاید اقتصادی حزب است .

اولاً باید اشاره کنم که در اصل چهاردهم و پانزدهم مرامنامه حزب مترقی ما بحث از برنامه ریزی جامع ملی بعمل آمده است . در این دو اصل گفته شده است که تمام فعالیتهای جامعه برای آنکه انبساط متناسب و هم آهنگ برخوردار باشد و در عین حال بسیج تمام امکانات مادی و معنوی کشور را برای نیل به هدفهای اقتصادی ملی امکان پذیر گرداند باید بر اساس يك « برنامه ریزی جامع ملی » استوار باشد . عبارت دیگر يك برنامه ریزی مترقی و ملی میتواند ضامن رشد سریع و سالم اقتصادی و تأمین زندگی بهتر برای همه باشد .

ملی بودن يك برنامه اقتصادی از آنجا فراهم میآید که بانکها ، امکانات و مقدرات کشور و آرماتهای مشترك ملی و تقویت روحیات و سنتها و شعائر مردم تنظیم گردد . من در اینجا منصفانه از شما نمایندگان محترم سؤال میکنم آیا بودجههای برنامه های دولت که در سالهای خدمتگزاری خود ولایحه بودجه سال ۱۳۵۱ جز از رنگ ملی بودن و تحقق بآرمانهای ملی و تقویت روحیه و دفاع از منافع عمومی و تأمین شرائط زندگی بهتر برای همه از چیز دیگری صحبت بمیان آورده است . آیا دولت جز برای بسیج تمام درآمدها منابع مالی و ثروت های ملی و سوق آنها بطرف بهبود خدمات عمومی . صنعتی شدن و بالابردن تولید ملی کوشش دیگری را مطرح ساخته است .

البته ممکن است شما در روزنامه خود تحت عنوان « ناراضی تراشی » بقلب جلوه دادن حقایق ملی بپردازید و در دورانی که تمام مردم ایران در پشت سر رهبر خود برای ملی بودن يك برنامه اقتصادی از آنجا فراهم میآید که بانکها ، امکانات و مقدرات کشور و آرماتهای مشترك ملی و تقویت روحیات و سنتها و شعائر مردم تنظیم گردد . من در اینجا منصفانه از شما نمایندگان محترم سؤال میکنم آیا بودجههای برنامه های دولت که در سالهای خدمتگزاری خود ولایحه بودجه سال ۱۳۵۱ جز از رنگ ملی بودن و تحقق بآرمانهای ملی و تقویت روحیه و دفاع از منافع عمومی و تأمین شرائط زندگی بهتر برای همه از چیز دیگری صحبت بمیان آورده است . آیا دولت جز برای بسیج تمام درآمدها منابع مالی و ثروت های ملی و سوق آنها بطرف بهبود خدمات عمومی . صنعتی شدن و بالابردن تولید ملی کوشش دیگری را مطرح ساخته است .

اما نکته دیگری که تذکر آنرا لازم میدانم احد

حدمطلوب دخالت دولت در امور اقتصادی از دیدگاه ابده لوژی حزب ایران نوین است . در اصل پانزدهم اصول عقاید حزب مترقی ما آمده است که کلیه فعالیت های خصوصی اقتصادی و اجتماعی باید از طرف دولت ارشاد و مورد حمایت قرار گیرد طبق این اصل دولت باید علاوه بر ترویج و دفاع از فعالیت های اقتصادی بخش دولتی از منافع افراد و مؤسسات باگروههای مردم و صاحبان سرمایه دفاع نماید .

باعتماد حزب ما محدمطلوب دخالت دولت در امور اقتصادی بایستی صرفاً بر اساس ارزیابی از منافع جامعه باشد و برای تأمین این نیت دولت باید ابتداء هر يك از اشکال مالکیت خصوصی و دولتی را بسنجد و سپس تعیین نماید کداميك از فعالیت های اقتصادی باید بدست دولت و کدام يك صرفاً در بخش خصوصی متمرکز گردد . برای این اساس است که دولت به پیروی از احکام انقلاب اجتماعی ایران و اصول عقاید حزب ایران نوین در لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ جز در مواردی که منافع ملی در میان است از ورود به فعالیتهای اقتصادی خودداری کرده است و به استثنای فعالیتهایی مانند ذوب آهن و صنایع مربوط به آن نفت و صنایع مربوط به آن تمامی برق و غیره سایر زمینه ها را بخصوص قسمت اعظم فعالیتهای تولید کشاورزی را در دست بخش خصوصی قرار داده و ضمن ارشاد این فعالیت ها در چهارچوب برنامه جامع ملی از حمایت آنها نیز کوتاهی نورزیده است . بسیاری از اعمال

تصدی دولت در صنایع سازنده مواد مصرفی ، امور خانه سازی ، حتی بهداشت و اداره واحدهای آموزش و پرورش و بعضی مؤسسات آموزش عالی را ب مردم سپرده است . و از مداخله در آن بتدریج میکاهد . در زمینه کشاورزی با تقویت واحدهای تعاونی و توسعه تقویت نهضت تعاون فرصت های لازم را برای سرمایه گذاری و اعمال مدیریت بدست خود مردم سپرده است . بدیهی است دولت نقش ارشادی و حمایت و دفاع از این فعالیت ها را بنحو مطلوب انجام داده و خواهد داد و اینها همه افتخاری است برای دولت و برای حزب ایران نوین و هم برای مجلس اجازه بدهید مطالبی را در فرم يك حزبی خدمتان ارائه کنم ما در حزب ایران نوین آنچنان که بعضی ها واقعاً تصور میکنند

یکارمان تبلیغ نیست ما از تبلیغ و آوازه گری بعنوان يك وسیله تفهیم استفاده میکنیم در این مرحله توجه نمایندگان محترم را به سیاست های اقتصادی که در اصول عقاید حزب آمده است جلب می نمایم .

از آنجا که مسائل اقتصادی یا مسائل زیر بنایی و ساختمان اساسی جامعه مورد کمال توجه حزب ایران نوین قرار دارد در هشت اصل از اصول سنی و پنجگانه به مسائل اقتصادی توجه شده و در هر يك از این اصول جنبه های مختلف اقتصاد جامعه مورد امان نظر قرار گرفته است . برای استحضار خاطر نمایندگان محترم من به اختصار به آنها اشاره می کنم .

اصل ۲۵ در باب سیاست بازرگانی - اصل ۲۶ و ۲۷ در باب سیاستهای عالی - اصل ۲۶ مجدداً توجه به سیاست مالیاتی - اصل ۲۶ سیاست بودجه ای - اصل ۲۷ سیاست های پولی و اعتباری - اصل ۲۸ سیاست جذب سرمایه های خارجی .

همانطور که باطلاع رسید در اصل ۲۶ مرامنامه گفته شده است احزاب ایران نوین معتقد است بودجه کل کشور باید معرف و مبین اقتصادی و مالی و منطبق با هدفهای اساسی برنامه توسعه اقتصادی و اجتماعی باشد و بصورتی تنظیم گردد که حداکثر احتیاجات برنامه های اقتصادی و عمرانی کشور تأمین گردد و با حداقل هزینه اداره بهره وری سازمانهای مملکتی به حداکثر برسد .

حال به بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ دولت از نظر انطباق با این اصل کلی مرامنامه میردازم .

اصولاً بودجه بمفهوم كلاسیك و تاریخی آن وسیله تحصیل درآمدهای مورد نیاز برای انجام هزینه های لازم و ضروری دولتها بوده است . با بروز انقلابی در تفکرات اقتصادی نظریات جدیدی نسبت به بودجه و نقش بودجه بعنوان وسیله اداره امور اقتصادی کشورها بیان و ابراز شده است . امروز اگر از بودجه در چهارچوب سیاستهای مالی و اقتصادی سخن گفته میشود مراد از آن بودجه برنامه ای است که آخرین و جدیدترین نظریات مربوط به سیاست بودجه ای دولتها را خلاصه کرده است و میباید احتیاجات برنامه های اقتصادی و عمرانی کشور را تأمین و با حداقل هزینه اداری بهره وری سازمانهای مملکتی را با حداکثر ممکن برساند .

بودجه برنامه‌های تصویر روشنی از نه چوهی که بابت انجام فعالیت‌های مختلف کشور مصرف میشود در دسترس برنامه‌گذاران و دولت قرار میدهد تا واحد های ارزش یابی دولت و دستگاه برنامه‌ریزی اجرای فعالیتها را بطور مستمر رسیدگی و نظارت نمایند. این روش بودجه نویسی در سال‌های اخیر بوسیله سازمان ملل متحد تعمیم یافته و تأثیر آن در اصلاح امور اداری نیز آشکار گردیده است.

بنابراین بودجه کشور امروزه يك وسیله مهم برنامه‌ریزی و هم‌آهنگ ساختن فعالیت‌های اقتصادی مملکت با اهدافی اساسی برنامه‌های توسعه اقتصادی بشمار می‌آید و در يك جامعه دموکراتیک بودجه در حقیقت گزارشی است که توسط دولت با افراد ملت پیرامون اداره فعالیت‌های کشور تقدیم میگردد.

برای اینکه بودجه بطرز صحیحی نوشته شود و هدف برنامه‌ریزی را تأمین کند باید سیاست‌های مالی و اقتصادی دولت برای یکمدت بالنسبه کوتاه یکساله یا در قالب يك برنامه کلی و بلند مدت چند ساله مشخص شده باشد تا بتوان بودجه را بر اساس آن تعیین کرد از اینرو برای تهیه يك بودجه برنامه‌ای اصول زیر باید رعایت گردد:

اول - مشخص بودن سیاست‌های مالی و اقتصادی دولت از نظر انواع و اجزاء هزینه‌ها و درآمدها و بازده دستگاه‌های دولتی بميزان پولی که خرج میشود. و اگر در این زمینه سیاست مشخصی وجود نداشته باشد، در اینصورت نمیتوان بودجه دولت را وسیله اجرای برنامه های عمرانی قرارداد.

دوم - تبعیت بودجه از برنامه و سیاست اقتصادی دولت است و برای این منظور باید بودجه در دستگاه واحد برنامه‌ریزی کشور تنظیم و به دستگاه‌های اجرائی ارسال گردد. نتیجه عمده اتخاذ این رویه آنست که چون پول بوسیله یکدستگاه تقسیم میشود بهتر می‌توان اولویت اجرای طرح‌های تولیدی و عمرانی را در نظر گرفت.

سوم - بودجه برنامه‌ای باید جامع باشد یعنی هم شامل بودجه یکساله فعالیت‌های عادی دولت مانند مخارج عادی دستگاه‌های دولتی باشد و هم شامل کلیه

عملیات عمرانی و تولیدی برنامه‌های بلند مدت گردد. چهارم - موضوع تعادل بودجه است یعنی در بودجه برنامه‌ای معمولاً کسر بودجه نباید وجود داشته باشد. از شرایط اصلی تعادل بودجه نیز اعمال صرفه‌جویی در مصرف هزینه‌های غیر مولد و غیر ضروری و کوشش در بالا بردن درآمد عمومی دولت است بدون آنکه از لحاظ سیاست اقتصادی خطراتی از قبیل وقفه در امور تولیدی و سرمایه‌گذاری پیش آید و این مشکلترین وظیفه بودجه برنامه‌ای است. طبیعی است وقتی هر يك از دستگاه‌های دولتی دارای فعالیت‌های مشخص و بودجه معینی باشند و مسئولیتی که بهر يك از دستگاه‌ها سپرده میشود بطرز صحیح و کامل اجراء گردد. تعادل بودجه تأمین شده بودجه سال‌های متوالی بعد نیز بدون کسری تنظیم و اجرا خواهد شد.

از سال ۱۳۴۳ در کشور ما بودجه نویسی مبتنی بر اصول فوق‌الغایز شده و در برنامه چهارم عمرانی به حدود تکامل خود رسید. و اینک هر يك از دستگاه‌های مربوط بدولت و یا بخش خصوصی با اعتماد به امنیتی که در اثر تعمیم این شیوه حاصل شده است. فعالیت‌های وسیعی را در راه تجدید ساختمان اقتصادی کشور انجام میدهند.

چون من و قتم رو بایتمام است و چون مثل دوستان عزیزم بعنوان مستمع اینجا نشسته‌ام و میدانم چقدر خسته کننده است این است که بنده در این مرحله از دفاع از مسائل اقتصادی بودجه سال ۵۱ خاتمه میدهم امیدوارم آنچه دولت کوشش میکند برای تقویت بنیه اقتصادی جامعه فقط و فقط با دید وطن پرستی و با دیدی که هر کس واقعاً میل دارد کشور را در جهت سرعت اقتصادی ببیند نگاه بفرماید و امیدوارم شما هم در کارتان توفیق بدست آورید. (احسن - احسن).

نایب رئیس - بنده فکر میکنم چون وقت قابل توجهی نمانده بهتر است با اجازه خانمها و آقایان محترم جلسه امروز صبح را ختم کنیم جلسه بعدی ساعت چهار بعد از ظهر امروز موکول میشود و دستور کلیات لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور خواهد بود.

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر جواد سعید